

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL VIETOS PROJEKTŲ, ĮGYVENDINAMŲ BENDRUOMENIŲ INICIJUOTOS VIETOS PLĖTROS BŪDU, ADMINISTRAVIMO TAISYKLIŲ, PATVIRTINIMO

2023 m. rugpjūčio 4 d. Nr. 3D-528
Vilnius

Vadovaudamasis 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės, 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginiu planu, patvirtintu Europos Komisijos 2022 m. lapkričio 21 d. sprendimu Nr. C(2022)8272, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 3D-102 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklių patvirtinimo“, Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, įgyvendinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 3D-4 „Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatomis,

t v i r t i n u Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

VIETOS PROJEKTŲ, ĮGYVENDINAMŲ BENDRUOMENIŲ INICIJUOTOS VIETOS PLĖTROS BŪDU, ADMINISTRAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis:

1.1. 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 2021/1060);

1.2. 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 2021/2115);

1.3. 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 2021/2116);

1.4. Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginiu planu, patvirtintu Europos Komisijos 2022 m. lapkričio 21 d. sprendimu Nr. C(2022)8272 (toliau – SP);

1.5. Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 3D-102 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės);

1.6. Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, įgyvendinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 3D-4 „Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – VPS įgyvendinimo taisyklės).

2. Taisyklės reglamentuoja kaimo vietovių vietos plėtros strategijų (toliau – VPS), įgyvendinamų pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinę priemonę „Bendruomenių inicijuota vietos plėtra (LEADER)“ (toliau – Priemonė) įgyvendinimo – kaimo vietovių vietos projektų (toliau – vietos projektai) ir kaimo vietovių vietos veiklos grupių (toliau – VVG) teritorinio ir tarptautinio bendradarbiavimo (toliau – VVG bendradarbiavimo projektai) teikimo, vertinimo, tvirtinimo, jų įgyvendinimo valdymo ir kontrolės – tvarką.

3. Taisyklės taikomos VVG, įgyvendinančioms kaimo vietovių vietos plėtros strategijas (toliau – VPS) ir teikiančioms paramos paraiškas VVG bendradarbiavimo projektams, ir vietos projektų vykdytojams, įgyvendinantiems patvirtintus vietos projektus.

Taisyklėmis turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami vietos ir VVG bendradarbiavimo projektų paraiškas, ir paramos gavėjai, įgyvendindami projektus, taip pat VVG ir institucijos, atliekančios projektų paraiškų atranką, vertinimą ir projektų įgyvendinimo priežiūrą pagal Priemonę. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglementuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos bendruomeninių organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos asociacijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme, SP, Administravimo taisyklėse, VPS įgyvendinimo taisyklėse.

II SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

5. Įgyvendinant Priemonę remiami vietos projektai ir VVG bendradarbiavimo projektai (toliau – projektas).

6. Projektai remiami iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, skiriamų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

III SKYRIUS TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PARAMAI GAUTI

7. Tinkamumo sąlygos ir reikalavimai paramai gauti nustatomi pareiškėjui, pareiškėjo partneriui, projekto paraiškai, tinkamoms finansuoti išlaidoms, tinkamam nuosavam indėliui ir turi būti įvykdytos iki galo tam, kad projekto paraiška būtų pripažinta tinkama paramai gauti.

8. Tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai paramai gauti nustatomi Administravimo taisyklėse, šiose Taisyklėse ir kvietime teikti vietos projektų paraiškas (toliau – Kvietimas). Visos tinkamumo sąlygos turi būti išlaikomos iki projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos, išskyrus atvejus, kai Administravimo taisyklėse, šiose Taisyklėse ir Kvietime numatyta kitaip.

Tinkamumo sąlygos ir reikalavimai pareiškėjui

9. Tinkamumo sąlygos ir reikalavimai, susiję su pareiškėju numatyti Administravimo taisyklių 124 punkte ir šiose Taisyklėse.

10. Vietos projekto paraišką teikiantis asmuo turi:

10.1. atitikti VPS nurodytą tinkamą paramos gavėją pagal konkrečią VPS priemonę, pagal kurią (-ias) skelbiamas kvietimas teikti vietos projektus;

10.2. neturėti nė vieno nepabaigto įgyvendinti projekto arba būti įgyvendinančiam leidžiamą projektų kiekį Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (toliau - KPP) ir SP lygmeniu tuo pat metu (netaikoma savivaldybių administracijoms ir kitoms biudžetinėms įstaigoms). Vietos projekto įgyvendinimo pabaiga laikoma vietos projekto vykdytojo galutinio mokėjimo prašymo pateikimo Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) diena. Tuo pat metu KPP ir SP lygmeniu leidžiama įgyvendinti ne daugiau kaip (nurodomos alternatyvos):

10.2.1. vieną verslo projektą, įskaitant bendruomeninį ar socialinį verslą ar viešųjų paslaugų prieinamumo didinimo projektą, arba ne pelno investicinį projektą, ir vieną projektą, susijusį su investicijomis į žmogiškąjį kapitalą (pvz., mokymų, veiklos projektas), išskyrus atvejus, kai KPP ir SP priemonių įgyvendinimo taisyklėse nėra numatyto draudimo tuo pačiu metu įgyvendinti projektus pagal investicines SP priemones;

10.2.2. du projektus, susijusius su investicijomis į žmogiškąjį kapitalą;

10.3. būti:

10.3.1. registruotu VPS vykdytojos, kuriai teikiama vietos projekto paraiška, teritorijoje arba rajono savivaldybės, kurioje veikia VPS vykdytoja, atstovaujamoje teritorijoje ir vykdyti veiklą VPS vykdytojos teritorijoje (taikoma nevyriausybinėms organizacijoms (toliau – NVO));

10.3.2. registruotu VPS vykdytojos, kuriai teikiama vietos projekto paraiška, teritorijoje (taikoma juridiniams asmenims, išskyrus NVO, savivaldybių administracijas, jų įstaigas ar įmones, teikiančias viešąsias paslaugas, ir kitas biudžetines įstaigas);

10.3.3. vykdyti veiklą VVG teritorijoje (taikoma savivaldybių administracijoms, jų įstaigoms ar įmonėms, teikiančioms viešąsias paslaugas, ir kitoms biudžetinėms įstaigoms);

10.3.4. deklaravusiu nuolatinę gyvenamąją vietą VPS vykdytojos, kuriai teikiama vietos projekto paraiška, teritorijoje (taikoma fiziniams asmenims, išskyrus ūkininkus);

10.3.5. deklaravusiu nuolatinę gyvenamąją vietą ir (arba) įregistravusiu žemės ūkio valdą (kaip valdos valdytojas) ir ūkininko ūkį teisės aktų nustatyta tvarka VPS vykdytojos, kuriai teikiama vietos projekto paraiška, teritorijoje (taikoma ūkininkams);

10.4. per paskutinius du metus (skaičiuojama nuo galutinio sprendimo dėl pažeidimo padarymo priėmimo dienos) nebūti padariusiam pažeidimo, susijusio su EŽŪFKP paramos, skirtos 2014–2020 metų ir 2023–2027 metų finansavimu, panaudojimu ar siekiu panaudoti, apie kurį teisės aktų nustatyta tvarka buvo pranešta Europos Komisijai;

10.5. būti ne jaunesniu negu 18 metų (taikoma, kai VPS numatytas tinkamas paramos gavėjas – fizinis asmuo);

10.6. veikti sąžiningai, t. y.:

10.6.1. pateikti rašytinį prašymą nušalinti nuo vietos projektų atrankos. Rašytinis prašymas nušalinti turi apimti vietos projektų finansavimo sąlygų rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą). Taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VPS vykdytojos kolegialaus valdymo organo narys, VPS vykdytojos darbuotojas arba šiems išvardytiems asmenims artimi asmenys ir dėl to kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – Interesų derinimo įstatymas) 2 str. ir Reglamento (ES) Nr. 1046/2018 61 str. Interesų konflikto, viešųjų interesų, privačių interesų, asmeninio suinteresuotumo, artimų asmenų terminų apibrėžtys pateikiamos Interesų derinimo įstatymo 2 str. Nusišalinimo procedūra nurodyta Interesų derinimo įstatymo 11 str. 2 d. VPS vykdytojos kolegialus valdymo organas (taikoma, kai rašytinį prašymą nušalinti pateikė VPS vykdytojos darbuotojas arba atskiras VPS vykdytojos kolegialaus organo narys (-iai) ir be prašančių nušalinti asmenų balsavimo užtenka kворumo sprendimui priimti), VPS vadovas (taikoma, kai rašytinį prašymą nušalinti pateikė atskiri VPS vykdytojos kolegialaus organo nariai ir be prašančių nušalinti asmenų balsavimo neužtenka kворumo sprendimui priimti ir (arba) neužtikrinama, kad nė viena interesų grupė nekontroliuotų atrankos sprendimų), gavęs rašytinį prašymą nušalinti nuo vietos projektų atrankos, gali, vadovaudamasis Interesų derinimo įstatymo 11 str. 3 d. ir Reglamento (ES) Nr. 1046/2018 61 str. 2 d., motyvuotu rašytiniu sprendimu prašymo nušalinti nepriimti (duomenys apie sprendimą nepriimti Privačius interesus deklaruojančio asmens pareikšto nusišalinimo per 5 (penkias) darbo dienas pateikiami Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai elektroniniu būdu – per Privačių interesų registrą (PINREG, <https://pinreg.vtek.lt/app/>). Nusišalinimas gali būti nepriimtas esant šioms dviem sąlygoms ir pritarus Agentūrai:

10.6.1.1. aplinkybės, susijusios su nušalinimo prašančiu asmeniu, įrodo, kad yra tenkinamas bent vienas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos patvirtintas kriterijus, leidžiantis nepriimti nusišalinimo. Privačius interesus deklaruojančio asmens pareikšto nusišalinimo nepriėmimo kriterijai nustatyti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2019 m. spalio 30 d. sprendime Nr. KS-270 „Dėl Privačius interesus deklaruojančio asmens pareikšto nusišalinimo nepriėmimo kriterijų patvirtinimo“;

10.6.1.2. aplinkybės, susijusios su nušalinimo prašančiu asmeniu, įrodo, kad prašantis nušalinti asmuo galės nešališkai ir objektyviai (kaip to reikalauja Reglamento (ES) Nr. 1046/2018 61 str. atlikti savo pareigas, susijusias su vietos projektų atranka;

10.6.2. vietos projekto paraiškoje, prie jos pridedamuose ir (arba) pagal Agentūros paklausimą pateiktuose dokumentuose būti pateikusių teisingą informaciją. Preziumuojama, kad pareiškėjas teikia teisingą informaciją, kol vietos projekto paraiškos vertinimo, o skyrus paramą ir vietos projekto įgyvendinimo bei vietos projekto kontrolės laikotarpiu nustatoma priešingai. Jeigu bet kuriuo vietos projekto administravimo metu nustatoma, kad pareiškėjas pateikė neteisingą informaciją arba nuspėdė informaciją, turinčią reikšmės sprendimo suteikti paramą ir (arba) išmokėti paramos lėšas priėmimui arba tinkamai paramos paraiškos ir projekto kontrolei vykdyti, taikoma Reglamento (ES) Nr. 640/2014 35 str. 6 d. – parama vietos projektui įgyvendinti neskiriama, o tuo atveju, jeigu pažeidimas paaiškėjo po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo, visa išmokėta parama vietos projektui įgyvendinti susigrąžinama ir vietos projekto vykdymo sutartis, kai ji sudaroma, nutraukiama, taip pat neskiriama EŽŪFKP parama dvejus metus nuo galutinio sprendimo dėl šio pažeidimo nustatymo priėmimo dienos;

11. VVG bendradarbiavimo projekto paraišką kartu su partneriais gali teikti tik VVG, kuri patvirtintoje VPS nusimatė lėšas VVG bendradarbiavimo projektui. Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui numatytos Taisyklių 9 priede.

12. Paramos neteikimo atvejai projektams numatyti Administravimo taisyklių 125 punkte.

13. Vietos projekto paraiška išregistruojama, jei:

13.1. vietos projekto paraišką pateikęs pareiškėjas, fizinis asmuo, mirė po jos pateikimo, tačiau iki sprendimo skirti paramą priėmimo. Tuo atveju, jei paramos gavėjas mirė po sprendimo skirti paramą priėmimo ir nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, priklauso pareiškėjo sutuoktiniui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise, vietos projekto paraiška gali būti išregistruojama tik gavus sutuoktinio sutikimą. Jei sutuoktinis nesutinka su vietos projekto paraiškos išregistravimu, jis paramos gavėjo įsipareigojimus galėtų perimti ir tęsti veiklą tik su sąlyga, jei atitiks pareiškėjo tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus bei vietos projektų atrankos kriterijus įsipareigojimų perėmimo metu;

13.2. paramos gavėjui mirus arba nenugalimos jėgos (*force majeure*) atveju, suderinus su Agentūra bei pateikus Agentūrai rašytinį prašymą dėl įsipareigojimų perėmimo, paramos gavėjo prisiimti įsipareigojimai po sprendimo skirti paramą priėmimo gali būti perduoti ir parama mokama asmeniui, perimančiam paramos gavėjo įsipareigojimus ir tęsiančiam veiklą, jei jis atitiks pareiškėjo tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus ir vietos projektų atrankos kriterijus įsipareigojimų perėmimo metu. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės turi būti įrodomos dokumentais.

Tinkamumo sąlygos projekto partneriui

14. VPS vykdytojos sprendimu vietos projekto paraiška gali būti teikiama kartu su vietos projekto partneriu (-iais) (pvz., kviečiama teikti vietos projektus pagal VPS priemonę, susijusią su kelių juridinių ir fizinių asmenų, vykdančių ekonominę veiklą, bendradarbiavimu). Tokiu atveju pareiškėju paskiriamas vienas iš bendradarbiaujančių asmenų, kiti bendradarbiaujantys asmenys laikomi pareiškėjo partneriais. Asmenys, dalyvaujantys vietos projektuose kaip partneriai, turi vykdyti veiklą VVG teritorijoje bei tuo pačiu metu gali teikti vietos projektų paraiškas savarankiškai, laikydamiesi ribojimų, nustatytų Taisyklių 10.2 papunktyje, kurie taikomi tik savarankiškai įgyvendinamiems vietos projektams.

15. Jeigu vietos projektas įgyvendinamas kartu su vietos projekto partneriu (-iais), pareiškėjas atstovauja visiems vietos projekto partneriams vietos projekto įgyvendinimo klausimais ir privalo užtikrinti, kad vietos projekto partneris (-iai) būtų tinkamai informuotas (-

i) apie jo (ją) pareigas, susijusias su vietos projekto įgyvendinimu, ir visus su vietos projekto įgyvendinimu susijusius įsipareigojimus, nustatytus jungtinės veiklos sutartyje ir Taisyklėse.

16. Jeigu vietos projekto įgyvendinimo metu dėl vietos projekto vykdytojo partnerio neveikimo arba netinkamo veikimo vietos projekto vykdytojui tampa neįmanoma įgyvendinti vietos projekto arba laikytis priimtų įsipareigojimų vietos projekto kontrolės laikotarpiu, vietos projekto vykdytojas turi nedelsdamas (per 5 (penkias) darbo dienas nuo tos dienos, kai sužinojo arba turėjo sužinoti apie tokius vietos projekto vykdytojo partnerio veiksmus arba neveikimą) imtis aktyvių veiksmų, kad vietos projekto partnerio neveikimo arba netinkamo veikimo pasekmės būtų ištaisytos. Jeigu vietos projekto vykdytojo partnerio neveikimo arba netinkamo veikimo pasekmių per 1 (vieną) mėnesį neįmanoma ištaisyti ir dėl to vietos projektas negali būti įgyvendintas arba negali būti užtikrinta vietos projekto kontrolė vietos projekto kontrolės laikotarpiu, taikoma Reglamento (ES) Nr. 640/2014 35 str. 1 d. – už tinkamumo sąlygų nesilaikymą turi būti grąžinta visa skirta parama vietos projektui įgyvendinti. Patvirtinto vietos projekto partnerio keitimas nauju vietos projekto partneriu galimas tik išimtiniais atvejais, kai tam pritaria Agentūra. Agentūros pritarimas galimas tik tuomet, kai jos įsitikina, kad naujasis vietos projekto partneris atitinka tinkamumo sąlygas, kurios buvo taikytos ankstesniajam vietos projekto partneriui, ir pakeitus vietos projekto partnerį vietos projektas bus iki galo įgyvendintas, ir bus galima vietos projekto kontrolė vietos projekto kontrolės laikotarpiu.

17. VVG bendradarbiavimo projektai teikiami tik kartu su partneriais (jei numatomas partneris VVG, ji turi turėti patvirtintą VPS). Galimi projekto partneriai:

- 17.1. kaimo vietovių VVG;
- 17.2. daugiasektorės VVG;
- 17.3. mieste veikianti VVG, įgyvendinanti miesto VPS;
- 17.4. žuvininkystės VVG;
- 17.5. kitas juridinis arba fizinis asmuo įgyvendinantis VPS ir (arba) esantis VVG nariu ir (arba) įgyvendinantis arba yra įgyvendinęs vietos projektą pagal VPS;

18. VVG bendradarbiavimo projekte partnerių skaičius neribojamas. Projektų partneriams taikomos tinkamumo sąlygos ir reikalavimai numatyti Taisyklių 9 priede.

19. Tinkamas projekto partneris turi:

19.1. pagal analogiją atitikti Administravimo taisyklių 124.9, 125.1 ir 125.2 ir Taisyklių 10.4–10.6 papunkčiuose nurodytas tinkamumo sąlygas pareiškėjui (atitiktis šioms tinkamumo sąlygoms tikrinama projekto paraiškos vertinimo metu);

19.2. veikti jungtinės veiklos sutarties pagrindu. Jeigu projekte numatytos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais, projekto paraiškoje ir jungtinės veiklos sutartyje finansiniai įsipareigojimai turi būti aiškiai įvardyti. Prie jungtinės veiklos sutarties turi būti pridėtas tinkamai įformintas įgaliojimas, kai jungtinės veiklos sutartį pasirašo įgaliotas asmuo (jeigu įgaliojimai suteikiami norminiu teisės aktu, skelbiamu Teisės aktų registre, pakanka pateikti nuorodą į to teisės akto pavadinimą ir straipsnio arba punkto Nr.). Pavyzdinė jungtinės veiklos sutarties forma vietos projektams numatyta Taisyklių 1 priede, VVG bendradarbiavimo projektams – Taisyklių 12 priede.

Tinkamumo sąlygos ir reikalavimai projektui

20. Tinkamumo sąlygos, susijusios su projektu, numatytos Administravimo taisyklėse ir šiose Taisyklėse:

20.1. vietos projektas turi būti parengtas pagal nustatytą Vietos projekto paraiškos formą. Vietos projekto paraiškos forma yra sudėtinė Kvietimo dalis (Kvietimo forma pateikiama Taisyklių 2 priede). Pavyzdinė Vietos projekto paraiškos forma pateikiama Taisyklių 3 priede;

20.2. jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su verslo kūrimu arba plėtra (įskaitant bendruomeninį ir socialinį verslą bei viešųjų paslaugų prieinamumo didinimą, kai

taikomas didesnis nei 40 proc. paramos intensyvumas), kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas. Vietos projekto pavyzdinės verslo plano formos pateikiamos Taisyklių 4 priede (kai verslo plano formą pildo fizinis asmuo arba privatus juridinis asmuo) ir Taisyklių 5 priede (kai verslo plano formą pildo viešasis juridinis asmuo). Jei teikiamas bendradarbiavimo vietos projektas, verslo plane turi būti pagrindžiamos pareiškėjo ir partnerio vykdomos veiklos.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

20.3. jeigu vietos projekte numatytos investicijos naujo socialinio arba bendruomeninio verslo kūrimui ar esamo socialinio arba bendruomeninio verslo plėtrai, arba viešųjų paslaugų prieinamumo didinimui, kai taikomas didesnis nei 40 proc. paramos intensyvumas, vietos projektas turi atitikti sąlygas ir reikalavimus, nustatytus Socialinio ir bendruomeninio verslo vykdymo bei viešųjų paslaugų perdavimo pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones gairėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. lapkričio 13 d. įsakymu Nr. 3D-736 „Dėl Socialinio ir bendruomeninio verslo vykdymo bei viešųjų paslaugų perdavimo pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones gairių patvirtinimo“ (toliau – Gairės), ir su paraiška pateikiamas užpildytas Gairių 1 priedas.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

20.4. VVG bendradarbiavimo projektas turi būti parengtas pagal nustatytą VVG bendradarbiavimo projekto paraiškos ir aprašo formą, kurios pateikiamos Taisyklių 10 ir 11 prieduose.

20.5. vietos projektas turi būti įgyvendinamas:

20.5.1. VVG teritorijoje, jeigu vietos projekte numatyta ekonominė veikla, susijusi su prekių ir (arba) produktų gamyba, perdirbimu, rinkodara (paruošimu pardavimui, sandėliavimu). Iš paramos lėšų įrengtos gamybinės patalpos, sandėliai, įsigyta technika, įranga turi būti vietos projekto paraiškoje nurodytoje vietoje, kuri turi būti VVG teritorijoje. VVG teritorijoje pagamintų prekių ir produktų pardavimas galimas VVG teritorijoje ir už jos ribų;

20.5.2. VVG teritorijoje ir (arba) už jos ribų, jeigu vietos projekte numatyta ekonominė veikla, susijusi su mobiliąja prekyba, paslaugų teikimu, taip pat atlygintinų ir neatlygintinų pavėžėjimo paslaugų teikimu. Iš paramos lėšų paslaugų teikimui įrengtos patalpos, įsigyta technika ir įranga šių veiklų nevykdymo laikotarpiu turi būti saugoma vietos projekto paraiškoje nurodytoje vietoje, kuri turi būti VVG teritorijoje;

20.5.3. jeigu vietos projekte numatyta veikla, susijusi su investicijomis į nekilnojamąjį turtą, nekilnojamojo turto registracijos vieta turi būti VVG teritorijoje;

20.5.4. VVG teritorijoje, jeigu vietos projekte numatyta neekonominė, socialinio pobūdžio veikla;

20.5.5. VVG teritorijoje ir (arba) kitų Lietuvos Respublikos savivaldybių teritorijose, jeigu tai yra mokymų arba veiklos vietos projektas arba konkreti vietos projekte numatyta veikla, susijusi su gaminamų prekių, teikiamų paslaugų ar vykdomų darbų viešinimu, pristatymu rinkai (pvz., dalyvavimas parodose);

20.6. jeigu vietos projekte numatytos investicijos naujo verslo kūrimui arba esamo verslo plėtrai (įskaitant bendruomeninį ir socialinį verslą), prie vietos projekto paraiškos turi būti pateikiamas vietos projekto verslo planas, įrodantis, kad būsimas naujas verslas arba plėtojamas esamas verslas yra ekonomiškai gyvybingas, t. y. vietos projekto verslo planas turi atitikti ekonominio gyvybingumo kriterijus ir jų reikšmes, nustatytas Taisyklių 20.6.1–20.6.4 papunkčiuose (bendradarbiavimo vietos projektų atveju, ekonominio gyvybingumo rodiklius turi atitikti pareiškėjas ir partneris). Ekonominio gyvybingumo rodiklių skaičiavimo nuostatos ir formulės yra nustatytos Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m.

strateginio plano priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklės):

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

20.6.1. bendruomeninio ir socialinio verslo plėtros atveju – grynojo pelningumo, kurio reikšmė ≥ 1 proc., ir skolos, kurios reikšmė $\leq 0,65$. Ataskaitiniais arba vienais iš dvejų eilės tvarka einančių praėjusių ataskaitinių metų (pasirinktinai) skaičiuojami grynojo pelningumo ir skolos rodikliai (abu turi būti skaičiuojami pagal tų pačių metų duomenis). Vietos projekto kontrolės laikotarpiu skaičiuojami grynojo pelningumo ir skolos rodikliai;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

20.6.2. bendruomeninio ir socialinio verslo pradžios atveju – grynojo pelningumo, kurio reikšmė ≥ 1 , skolos, kurios reikšmė $\leq 0,65$. Vietos projekto kontrolės laikotarpiu skaičiuojami grynojo pelningumo ir skolos rodikliai. Verslo pradžia laikoma, kai pareiškėjas yra įsteigtas paramos paraiškos pateikimo metais arba ataskaitiniais metais. Verslo pradžia gali būti laikoma pareiškėjo anksčiau pradėjusio vykdyti verslą, nei paraiškos pateikimo arba ataskaitiniais metais, veikla, jei iki paraiškos pateikimo metų iš projekte numatytos vykdyti ekonominės veiklos pagal ERVK nėra gavęs jokių pajamų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

20.6.3. verslo, neįvardyto Taisyklių 20.6.1 papunktyje, plėtros atveju – grynojo pelningumo, kurio reikšmė ≥ 0 proc., skolos, kurios reikšmė $\leq 0,65$, paskolų padengimo, kurio reikšmė $\geq 1,25$ ir einamojo likvidumo koeficiento, kurio reikšmė ≥ 1 . Ataskaitiniais arba vienais metais iš dviejų eilės tvarka einančių praėjusių ataskaitinių metų (pasirinktinai) skaičiuojami grynojo pelningumo ir skolos rodikliai; abu rodikliai turi būti skaičiuojami pagal tų pačių metų duomenis). Vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu skaičiuojamas paskolų padengimo rodiklis, o vietos projekto kontrolės laikotarpiu skaičiuojami grynojo pelningumo, skolos, paskolų padengimo ir einamojo likvidumo koeficiento rodikliai;

20.6.4. verslo, neįvardyto Taisyklių 20.6.2 papunktyje, pradžios atveju – grynojo pelningumo, kurio reikšmė ≥ 0 proc., skolos, kurios reikšmė $\leq 0,65$, paskolų padengimo, kurio reikšmė $\geq 1,25$ ir einamojo likvidumo koeficiento, kurio reikšmė ≥ 1 . Vietos projekto kontrolės laikotarpiu skaičiuojami skolos, grynojo pelningumo, paskolų padengimo ir einamojo likvidumo koeficiento rodikliai;

20.7. jeigu įgyvendinant vietos projektą numatoma sukurti naują darbo vietą (naują etatą), visos jai keliamos tinkamumo sąlygos vietos projekto lygmeniu (nauja darbo vieta (naujas etatas) – paramos gavėjo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio pagal darbo sutartį, individualios veiklos pažymą, verslo liudijimą ar mažosios bendrijos vadovo pagal civilinę (paslaugų) sutartį naujai sukurta ir projekto kontrolės laikotarpiu išlaikyta darbo vieta (visas etatas), tiesiogiai susijusi su projekte numatytos veiklos vykdymu) numatytos Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano priemonės, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. 3D-38 „Dėl Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano priemonės, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo“;

20.8. vietos projekte gali būti numatyta, kad naują darbo vietą (-as) įkurs ir išlaikys visą vietos projekto kontrolės laikotarpį vietos projekto partneris – VVG teritorijoje veikianti

rajo savivaldybė arba jos įstaiga. Tokiu atveju vietos projekte ir jungtinės veiklos sutartyje turi būti aiškiai nurodytas šis partnerio (-ių) įsipareigojimas;

20.9. vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS. Pagal VPS remiamų arba neremiamų ekonominės veiklos rūšių sąrašas, vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK):

20.9.1. jeigu kviečiama teikti verslo vietos projektus, susijusius su verslo kūrimu ar plėtra, gali būti pasirenkamos tos ekonominės veiklos rūšys, kurios nepatenka į EVRK A sekcijos „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“ 1 ir 3 skyrius (išskyrus veiklą, susijusią su paslaugų žemės ūkiui teikimu), galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodytas produktas. Kiekvieno kvietimo teikti vietos projektus, susijusius su alternatyviosios veiklos verslo kūrimu ar plėtra, metu turi būti nurodoma ne mažiau kaip 10 tinkamų ekonominės veiklos rūšių (EVRK grupės lygmeniu);

20.9.2. jeigu kviečiama teikti verslo vietos projektus, susijusius su žemės ūkio verslo kūrimu ar plėtra, gali būti pasirenkamos ekonominės veiklos rūšys, kurios patenka į EVRK A sekcijos „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“ 1 skyrių „Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla“. Veiklos, kurių metu numatomos įsigyti investicijos, skirtos pirminės žemės ūkio gamybai, žemės dirbimo ir miško kirtimo vykdymui pagal Priemonę nėra remiamos;

20.9.3. jeigu kviečiama teikti verslo vietos projektus, susijusius su maisto produktų ar gėrimų gamyba, įskaitant apdorojimą ir perdirbimą, gali būti pasirenkamos ekonominės veiklos rūšys, kurios patenka į EVRK C sekcijos 10 skyrių „Maisto produktų gamyba“ (išskyrus 10.2) ir 11 skyrių „Gėrimų gamyba“.

20.10. parama mokama nepažeidžiant nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos reikalavimų, vadovaujantis 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2023/2831 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (toliau – Reglamentas Nr. 2023/2831) ir laikantis šių nuostatų:

20.10.1. bendra vienam ūkio subjektui (paramos gavėjui) (įskaitant ir su šiuo subjektu reglamento (ES) 2023/2831 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais ryšiais susijusius ūkio subjektus) suteiktos nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos suma negali viršyti 300 000 Eur (trys šimtai tūkstančių eurų) per bet kurį trejų metų laikotarpį. Parama skiriama nepažeidžiant Reglamento (ES) 2023/2831 1, 3 ir 5 straipsnio nuostatų;

20.10.2. Agentūra pagal Pareiškėjo užpildytą ir pateiktą „Vienos įmonės“ deklaraciją patikrina informaciją, ar ūkio subjektui (įskaitant su šiuo ūkio subjektu Reglamento (ES) 2023/2831 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais ryšiais susijusius ūkio subjektus ir Reglamento (ES) 2023/2831 3 straipsnio 8 ir 9 dalyje numatytus atvejus) pagal Taisyklės suteikus paramą nebus viršyta nustatyta nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos riba, ir Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registruoti (toliau – Registras) pateikia duomenis apie suteiktą paramą Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Agentūros parengta „Vienos įmonės“ deklaracijos forma pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2023/2831 skelbiama Agentūros interneto tinklalapyje www.nma.lrv.lt;

20.10.3. Agentūra, prieš priimdama sprendimą skirti paramą, turi įvertinti, kokio dydžio nauda atitenka visiems projekte dalyvaujantiems ūkio subjektams (pareiškėjui ir partneriams atskirai), ir priėmusi sprendimą atitinkamai įregistruoti (suvesti duomenis) į Registrą sumą, kuri atitinka konkretaus ūkio subjekto gautą naudą. Gauta nauda konkrečiam ūkio subjektui (pareiškėjui ir partneriams atskirai) nustatoma vadovaujantis jungtinės veiklos sutartimi (Taisyklių 1 priedas) arba pagal pateiktą informaciją planuojamoms įsigyti investicijoms (Taisyklių 3 priedas). Tuo atveju, jeigu neįmanoma nustatyti, kokia nauda atitenka kiekvienam iš projekte dalyvaujančių ūkio subjektų (pareiškėjui ir partneriams atskirai), laikytina, jog visiems jiems yra suteikiama visa projekto paramos suma, kuri turi būti įregistruota Registre (taikoma, kai vietos projektas teikiamas kartu su partneriais);

20.10.4. grąžintinos lėšos administruojamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka;

20.10.5. kitos Administravimo taisyklėse numatytos sąlygos susijusios su Reglamento Nr. 2023/2831 taikymu;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

20.11. jei vietos projekte numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai, turi būti pateiktas statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas turi būti parengti pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus. Statinio techninis projektas, statinio projekto bendrosios ekspertizės arba dalinės ekspertizės (kai ji privaloma) aktas ir statybą leidžiantis dokumentas (pagal statybos techniniame reglamente STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtinimo“, nustatytus konstrukcinius požymius ir techninius parametrus) turi būti išduoti ir pateikiami su tuo mokėjimo prašymu, kuriame prašoma kompensuoti naujo statinio statybos, statinio rekonstravimo arba statinio kapitalinio remonto išlaidas, o su vietos projekto paraiška turi būti pateikti projektiniai pasiūlymai (aiškinamasis raštas (rašte nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, vaizdinė informacija) su statybos vertės skaičiavimais. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentai, teisės aktų nustatyta tvarka, turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai pateikti nereikia. Užbaigus statybos darbus, ne vėliau kaip iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos, statybos užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal statybas reglamentuojančius teisės aktus, teisės aktų nustatyta tvarka, turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“. Jei statybos užbaigimo dokumentų informacinėje sistemoje „Infostatyba“ pateikti neprivaloma – statybos užbaigimo dokumentai turi būti pateikti Agentūrai ne vėliau kaip su paskutiniu mokėjimo prašymu;

20.12. jeigu vietos projekte numatyti statybos darbai, nurodyti statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 622 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ patvirtinimo“, 12.1–12.11 papunkčiuose, su vietos projekto paraiška arba su tuo mokėjimo prašymu, kuriame prašoma kompensuoti statybos darbus, turi būti pateiktas paprastojo remonto projektas pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus;

20.13. jei vietos projekte numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas, su vietos projekto paraiška arba su tuo mokėjimo prašymu, kuriame prašoma kompensuoti nesudėtingų statinių statybą, turi būti pateikiamas STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 „Dėl statybos techninio

reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas) su statinio statybos kainos apskaičiavimu (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai pateikti nereikia;

20.14. jeigu vietos projekte numatytos investicijos pagal Taisyklių 20.11 ir (arba) 20.13 papunkčius, ir pagal numatytų darbų pobūdį turi būti atlikta statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizė, ji atliekama vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, nuostatomis. Ekspertizės išvada turi būti parengta įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla, ir turi būti pateikta kartu su tuo mokėjimo prašymu, kuriame prašoma kompensuoti naujo statinio statybos, statinio rekonstravimo arba statinio kapitalinio remonto išlaidas, o su paramos paraiška turi būti pateikti projektiniai pasiūlymai (aiškinamasis raštas (rašte nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, vaizdinė informacija) su statybos vertės skaičiavimais;

20.15. jeigu vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą:

20.15.1. kuris nuosavybės teise priklauso fiziniam ir (arba) privačiam juridiniam, ir (arba) viešajam juridiniam asmeniui (įskaitant valstybės institucijas, įstaigas ir savivaldybes), pareiškėjas ir (arba) tinkamas vietos projekto partneris turi valdyti tą nekilnojamąjį turtą nuosavybės, nuomos ar kito teisėto naudojimosi pagrindais (netaikoma, kai numatytos investicijos į naujų pastatų ir statinių statybą);

20.15.2. turi būti sudaryta nekilnojamojo turto nuomos, panaudos arba patikėjimo teisės sutartis, kurioje, be kita ko, aptarta vietos projekte numatytų investicijų į nekilnojamąjį turtą, nurodytų Taisyklių 20.11–20.13 papunkčiuose, galimybė. Nekilnojamojo turto valdymo nuomos, panaudos arba patikėjimo teise sutartis turi būti įregistruota VĮ Registrų centre ir galioti ne trumpiau kaip iki vietos projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai, išskyrus vietos projekto įgyvendinimo vietą, gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos;

20.15.3. žemė po naujai statomais statiniais ar žemė, į kurią investuojama, pareiškėjui turi priklausyti nuosavybės teise, išskyrus atvejus, kai pareiškėjas žemės nuomos, panaudos arba patikėjimo teisės sutartį yra sudaręs su valstybinės žemės valdytoju. Žemės nuomos, panaudos arba patikėjimo teisės sutartis, sudaryta su valstybinės žemės valdytoju, turi būti užregistruota VĮ Registrų centre ir galioti ne trumpiau kaip iki vietos projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Pareiškėjai ir (arba) vietos projekto partneriai – valstybės institucijos, įstaigos, savivaldybės ir jų įstaigos turi valdyti žemę nuosavybės, nuomos ar kito teisėto naudojimo pagrindais. Nekilnojamojo turto nuomos, panaudos arba patikėjimo teisės sutartis, kurioje aptarta vietos projekte numatytų investicijų į nekilnojamąjį turtą, nurodytų Taisyklių 20.11–20.13 papunkčiuose, galimybė, turi būti užregistruota VĮ Registrų centre ir galioti ne trumpiau kaip iki vietos projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai, išskyrus vietos projekto įgyvendinimo vietą, gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos;

20.15.4. kurį savivaldybė valdo, naudoja, disponuoja juo nuosavybės teise ir šis juridinis faktas yra įregistruotas VĮ Registrų centre, o vietos projektą teikia arba vietos projekte, kaip vietos projekto partneris, dalyvauja savivaldybės administracija ar kita savivaldybės įstaiga ar įmonė, ji turi būti savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto patikėtine. Nekilnojamojo turto valdymo, naudojimo, disponavimo patikėjimo teise faktas grindžiamas

pateikiant savivaldybės tarybos sprendimą dėl turto perdavimo patikėtiniui ir turto perdavimo–priėmimo aktą. Šių dokumentų pateikti nereikia, jeigu pareiškėja – savivaldybės administracija, kita savivaldybės įstaiga ar įmonė tapo savivaldybės turto patikėtine pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 17 straipsnio 2 dalį. Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai, išskyrus vietos projekto įgyvendinimo vietą, gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos;

20.15.5. tuo atveju, jeigu įgyvendinant vietos projektą investuojama į valstybinės žemės sklypą, kuris yra nesuformuotas, turi būti gautas rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

20.15.6. kuris nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausančią sutuoktiniams), prie vietos projekto paraiškos turi būti pridėti visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų. Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai, išskyrus vietos projekto įgyvendinimo vietą, gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos;

20.16. jei vietos projekte numatytos investicijos, susijusios su licencijuojama veikla arba veikla, kuriai vykdyti turi būti išduotas leidimas, ne vėliau kaip kartu su galutiniu mokėjimo prašymu turi būti pateikta licencijos arba leidimo kopija;

20.17. jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla vietos projekte, susijusi su maisto tvarkymu:

20.17.1. jos turi atitikti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms yra taikomi tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

20.17.2. jos turi užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, ir Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“. Vietos projekto vykdytojas ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu turi pateikti VPS vykdytojais įsipareigojimo užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymosi įrodymo dokumentus.

20.18. jeigu pagal VPS priemonę numatyta diegti inovacijas vietos lygiu, vietos projekto pareiškėjas vadovaudamasis Projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. 3D-181 „Dėl Projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“ turi įrodyti, kad vietos projektas yra inovatyvus vietos lygmeniu.

20.19. jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su mokymais, vietos projektas, VVG bendradarbiavimo projektas, kuriame numatyti mokymai (netaikoma tarptautinio bendradarbiavimo projektams, kai mokymus organizuoja užsienio partneris (-iai)), turi atitikti šias tinkamumo sąlygas:

20.19.1. mokymai turi būti iš anksto suplanuoti:

20.19.1.1. jei mokymo vietos projekte numatyta iki 10 mokymų renginių, vietos projekto paraiškoje (dalyje, skirtoje vietos projekto idėjai aprašyti) turi būti nurodytos planuojamų mokymų temos (pateikiamas VPS vykdytojos raštas, patvirtinantis mokymų temų atitiktį Taisyklių 20.19.9 papunkčiui), mokymų valandų skaičius, mokymų dalyvių tikslinė

grupė (potencialūs vietos projektų paraiškų teikėjai, pareiškėjai ir (arba) vietos projektų vykdytojai), planuojamas dalyvių skaičius, mokymų sąsaja su VPS priemonėmis;

20.19.1.2. jeigu mokymo vietos projekte numatyta daugiau kaip 10 mokymų renginių, vietos projekto paraiškoje (dalyje, skirtoje vietos projekto idėjai aprašyti) turi būti nurodytas planuojamas mokymų grafikas (metiniais ketvirčiais), mokymo poreikio nustatymo sistema ir įsipareigojimas iki kiekvienų mokymų pradžios planuojamų mokymų temas, mokymų valandų skaičių, mokymų dalyvių tikslinę grupę, dalyvių skaičių, mokymų sąsają su VPS priemonėmis raštu suderinti su VPS vykdytoja (pateikiamame VPS vykdytojos rašte, turi būti patvirtinta, kad mokymų temos atitinka Taisyklių 20.19.9 papunktyje nustatytą reikalavimą);

20.19.2. mokymo paslaugų teikimo sąlygos:

20.19.2.1. mokymo paslaugas gali teikti kvalifikuoti mokymo paslaugų teikėjai (jeigu mokymo paramos gavėjas yra mokymo paslaugų teikėjas, jis ir jo teikiama vietos projekto paraiška turi atitikti visus Taisyklių 20.19 papunktyje nurodytus reikalavimus; jeigu mokymo vietos projekto vykdytojas yra ne mokymo paslaugų teikėjas, o mokymų organizatorius, jis vietos projekto paraiškos dalyje, skirtoje vietos projekto idėjai aprašyti, turi įsipareigoti organizuodamas mokymo paslaugų teikėjo paslaugų pirkimą pirkimo sąlygose nustatyti ne mažesnius reikalavimus, negu nustatyta Taisyklių 20.19 papunktyje, ir įsigyti mokymo paslaugų teikėjo paslaugas nepažeidžiant jų) (šiose Taisyklių papunktyje nurodomos alternatyvos):

20.19.2.1.1. juridiniai asmenys, kuriems Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 822 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka yra išduota licencija vykdyti formalųjį profesinį mokymą;

20.19.2.1.2. juridiniai asmenys, kuriems Leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išdavimo, patikslinimo ir panaikinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimu Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“, nustatyta tvarka yra išduotas leidimas vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą;

20.19.2.1.3. juridiniai asmenys, kurie yra akredituoti pagal Institucijų, vykdančių mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą, veiklos vertinimo ir akreditacijos taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. ISAK-109 „Dėl institucijų, vykdančių mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą, veiklos vertinimo ir akreditacijos“;

20.19.2.1.4. juridiniai asmenys, kurie atitinka Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatyme numatytus reikalavimus ir yra registruoti www.aikos.smm.lt registre;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

20.19.2.1.5. fiziniai asmenys, turintys teisę vykdyti mokymų veiklą, užsiimantys ja pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą. Fizinis asmuo turi atitikti lektoriui keliamus reikalavimus, nustatytus Taisyklių 20.19.2.2 papunktyje;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

20.19.2.2. mokymus vedantys lektoriai negali būti VPS vykdytojos darbuotojai (nei VPS vykdytojos, kuriai teikiama vietos projekto paraiška, nei kitos VPS vykdytojos). Mokymus vedantys lektoriai turi turėti tinkamą ir dokumentais įrodomą kvalifikaciją arba kompetenciją, atitinkančią mokymų tematiką:

20.19.2.2.1. išsilavinimą, atitinkantį mokymų temą, arba 3 pastarųjų metų darbo patirtį srityje, pagal kurią vedami mokymai, arba ne trumpiau kaip 1 metus iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos būti vykdęs ugdomąją, šviečiamąją ar mokslo sklaidos veiklą, susijusią su numatomo mokomojo renginio turiniu;

20.19.2.2.2. turėti ne mažesnę kaip 3 pastarųjų metų suaugusiųjų mokymo patirtį;

20.19.2.3. tuo atveju, jeigu numatomi mokymai, susiję su tradiciniais amatais, lektoriumi gali būti atestuotas tradicinių amatų meistras, sertifikavęs tradicinių amatų mokymo programą;

20.19.2.4. tuo atveju, jeigu numatomi praktiniai mokymai, susiję su prekių, produktų gamyba, apdorojimu, perdirbimu ir jų tiekimu rinkai, jie yra laikomi praktiniais-informaciniais seminarais. Praktinius-informacinius seminarus gali vesti fiziniai asmenys, kurių profesinė veikla yra prekių, produktų gamyba, apdorojimas, perdirbimas ir jų tiekimas rinkai ir kurie šia veikla užsiima ne trumpiau nei pastaruosius 3 (trejus) metus (praktinių-informacinių seminarų faktas įrodomas dokumentais (darbo sutartimi, jeigu asmuo dirba pagal darbo sutartį srityje, atitinkančioje praktinio-informacinio seminaro temą; asociacijos, atstovaujamos srities, atitinkančios praktinio-informacinio seminaro temą, narystę ir veiklos vykdymą patvirtinančiu dokumentu arba produktų realizaciją įrodančiais dokumentais, jeigu asmuo yra ūkininkas arba veikia pagal individualios veiklos pažymą ar verslo liudijimą). Praktinių-informacinių seminarų vykdymo atveju, fizinis asmuo neprivalo atitikti Taisyklių 20.19.2.2 papunktyje nustatytų reikalavimų, keliamų lektoriui, o jo praktiniai-informaciniai seminarai gali būti vedami tik tomis temomis, kurioms nėra parengtų ir patvirtintų mokymo programų, pagal kurias mokymų paslaugas teikia pripažinti mokymų ir konsultavimo paslaugas teikiantys asmenys;

20.19.2.5. paslaugos, susijusios su vietos projekto įgyvendinimo metu įsigyjamomis įrangos, technikos, mechanizmų, programų naudojimu, laikomos instruktažu. Šios paslaugos nėra laikomos mokymais;

20.19.3. mokymai turi vykti Lietuvos Respublikos teritorijoje;

20.19.4. mokymuose turi teisę dalyvauti potencialūs, esami VPS vykdytojos pareiškėjai ir paramos gavėjai (taikoma fiziniams asmenims) arba potencialūs, esami VPS vykdytojos pareiškėjų ir paramos gavėjų (taikoma juridiniams asmenims) raštu nurodyti asmenys, turintys tiesioginių sąsajų su pareiškėju ir paramos gavėju (darbuotojai, nariai) ir (arba) vietos projektu (pareiškėjų ir paramos gavėjų rašte turi būti nurodoma, koku būdu nurodyti mokymų dalyviai prisidės prie konkretaus vietos projekto rezultatų siekimo). Viena mokymų renginyje turi dalyvauti ne mažiau kaip 5 dalyviai, viename praktiniame seminare turi dalyvauti ne mažiau kaip 3 dalyviai. Konkretus fizinis asmuo ta pačia arba analogiška tema mokymų paslaugą gali gauti vieną kartą per VPS įgyvendinimo laikotarpį;

20.19.5. apie planuojamus mokymus turi būti tinkamai informuota Agentūra, t. y. likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki planuojamų mokymų pradžios mokymo paramos gavėjas raštu turi informuoti Agentūrą apie planuojamus mokymus. Informacija apie planuojamus mokymus siunčiama el. paštu, adresu LEADERmokymai@nma.lt. Informaciniame rašte turi būti pateikta bent ši informacija: planuojamų mokymų tema, data, vieta, mokymų trukmė valandomis, tikslinė grupė, mokymuose planuojančių dalyvauti asmenų skaičius, mokymus teiksiantis mokymų paslaugų teikėjas, lektorių vardai, pavardės, pareigos;

20.19.6. praktinio-informacinio seminaro paslaugos teikėjas, įvardytas Taisyklių 20.19.2.4 papunktyje, suteikęs praktinio-informacinio seminaro paslaugą, pareiškėjui suteikia laisvos formos dokumentą, kuriame turi būti nurodyta bent ši informacija: praktinio-informacinio seminaro tema, jo dalyvių vardai ir pavardės, data (-os) ir trukmė val., trumpas veiklų apibūdinimas bei patvirtinimas, kad praktinio-informacinio seminaro paslaugos teikėjas, pateikia teisingus duomenis ir informaciją apie prarastą praktinį-informacinį seminarą;

20.19.7. vietos projekto įgyvendinimo metu ne vėliau kaip iki kiekvieno mėnesio 20 d. Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinėje sistemoje (toliau – ŽMIKIS) paskelbti kito mėnesio organizuojamų mokymo kursų grafiką (nurodyti įstaigos pavadinimą, įmonės kodą, projekto numerį, mokymo kursų pavadinimą, organizatorių, tikslią vykdymo vietą, datą, vykdymo trukmę (ak. valandomis), numatomą mokymo kursų dalyvių skaičių, lektorius, kurie ves mokymo kursus, asmenų, kurie atsakingi už mokymo kursų organizavimą, vardus ir pavardes). Apie mokymo kursų grafiko pakeitimus privaloma paskelbti ŽMIKIS ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki mokymo kursų;

20.19.8. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo mokymo kursų pabaigos į ŽMIKIS suvesti duomenis, t. y. nurodyti informaciją apie vykdomą projektą, mokymo programos pavadinimą, lektorius, mokymo kursų dalyvius: dalyvio vardą, pavardę, asmens kodą, valdos atpažinties kodą, gyvenamąją vietą, telefoną, el. paštą, išrašyto pažymėjimo seriją ir numerį ir kitus duomenis. Ūkio darbuotojai, institucijų ar įmonių darbuotojai į mokymo kursus registruojami pateikus darbo įrodymo dokumentą (pvz.: darbo sutartis, žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų kvitas, individualios veiklos pažyma ir kt.), o tradicinis amatininkas – pateikus Tautinio paveldo produkto sertifikatą;

20.19.9. vietos projektuose numatomi mokymai ar praktiniai-informaciniai seminarai turi būti organizuojami temomis, pagal kurias iš VPS VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo ir kitos viešųjų ryšių veiklos susijusių išlaidų lėšomis vykdomi mokymai nefinansuojami.

20.20. viešųjų juridinių asmenų vietos projektai, kai jų steigėjas ir (ar) vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vienintelis dalyvis yra vienas fizinis asmuo, finansuojami privatiems juridiniams asmenims taikomu intensyvumu;

20.21. vietos projektas yra privataus, bendruomeninio ar socialinio verslo pobūdžio ir jį teikia juridinis arba fizinis asmuo, turi atitikti labai mažai, mažai ir vidutinei įmonei keliamus reikalavimus, nurodytus Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims) ir Europos Komisijos 2003 m. gegužės 3 d. rekomendacijoje Nr. 2003/361/EC dėl labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės apibrėžimo (taikoma fiziniams asmenims). Įmonės dydis nustatomas pagal su vietos projekto paraiška pateikiamą Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, pateiktą informaciją;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

21. VVG bendradarbiavimo projektų tinkamumo sąlygos numatytos Taisyklių 9 priede.

22. Projekto turinys negali būti susijęs su šiomis veiklos sritimis:

- 22.1. alkoholinių gėrimų gamyba, propagavimu;
- 22.2. tabako gaminių gamyba, propagavimu;
- 22.3. ginklų, šaudmenų ir jų dalių gamyba, naudojimu;
- 22.4. azartinių lošimų, lažybų, loterijų organizavimu;
- 22.5. finansiniu tarpininkavimu, pagalbine finansinio tarpininkavimo veikla, virtualiųjų valiutų leidybos (gamybos) ir prekybos veikla;
- 22.6. draudimo, perdraudimo ir pensijų lėšų kaupimo veikla;
- 22.7. nekilnojamojo turto operacijomis;
- 22.8. teisinės ir konsultavimo veiklos organizavimu;
- 22.9. medžiokle, gyvūnų gaudymu spąstais ir kitais įrankiais, medžioklės ir brakonieriavimo patirties sklaida ir su tuo susijusiomis paslaugomis;
- 22.10. elektros energijos gamyba, perdavimas ir paskirstymas, išskyrus atvejus, kai elektros energija bus naudojama savo ir (arba) partnerių veiklos reikmėms;
- 22.11. farmacinė veikla;
- 22.12. už paramos lėšas įsigyto ilgalaikio turto ir (arba) pastatyto ir (arba) įrengto nekilnojamojo turto ilgalaikė nuoma (išskyrus atvejus, kai nuomojama įrengta darbo vieta) ir subnuoma;
- 22.13. su žuvininkyste ir akvakultūra susijusios veiklos;
- 22.14. mokymosi arba studijų išlaidos švietimo ir (arba) neformalaus profesinio mokymo įstaigose;
- 22.15. krovinių gabenimo keliais;
- 22.16. informacinių paslaugų veikla (duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir su ja susijusi veikla, interneto vartų paslaugų veikla;

22.17. paprasti apsikeitimai patirtimi, VVG tinklaveika (pvz., VVG susitikimai, vizitai, konferencijos ir kt., kuriuose pristatoma kasdienė bendradarbiaujančiųjų VVG veikla ar patirtis, kuri nėra susijusi su VVG bendradarbiavimo projekto tikslais, neturi įtakos VVG bendradarbiavimo projekto rezultatams, kuria neprisidedama prie Taisyklių 9 priede III skyriuje nurodytų prioritetų ar tikslinių sričių ar horizontaliųjų principų laikymosi, neturi sąsajų su ES BJRS) (taikoma VVG bendradarbiavimo projektams);

22.18. analogiški, pareiškėjo anksčiau įgyvendinti bendradarbiavimo projektai, finansuoti Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „LEADER programa“ veiklos sritį VVG bendradarbiavimo projektų rengimas ir įgyvendinimas“ (taikoma VVG bendradarbiavimo projektams, išskyrus testines veiklas);

22.19. projektai, susiję su ekonominės veiklos vykdymu (taikoma VVG bendradarbiavimo projektams);

22.20. Kvietime numatytos neremiamų veiklų sritys.

Tinkamumo sąlygos tinkamoms išlaidoms finansuoti

23. Tinkamumo sąlygos tinkamoms finansuoti išlaidoms numatytos Administravimo taisyklėse ir šiose Taisyklėse. Tinkamos finansuoti projektų įgyvendinimo išlaidos turi:

23.1. būti detalčiai išdėstytos projekto paraiškoje;

23.2. būti tiesiogiai susijusios su projekto įgyvendinimu ir būtinos (projekto tikslai nebūtų pasiekti be projekte numatytų prašomų finansuoti išlaidų);

23.3. būti patikrinamos projekto įgyvendinimo ir jo kontrolės laikotarpiu (pvz., patikrų vietoje, auditų metu įmanoma įsitikinti, kad tokios išlaidos buvo faktiškai patirtos);

23.4. būti nekeičiamos projekto įgyvendinimo metu, t. y. projekto išlaidos, numatytos projekto paraiškoje ir patvirtintame projekte, jo įgyvendinimo metu negali būti keičiamos arba papildomos naujomis, išskyrus atvejus, nustatytus Administravimo taisyklėse;

23.5. neviršyti vidutinių atitinkamų prekių, paslaugų, darbų rinkos kainų. Laikoma, kad iš paramos VPS įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija vidutinių rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (nurodomi alternatyvūs būdai):

23.5.1. bent 3 (trims) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymių apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. *Print Screen*), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje (sąlyga netaikoma VVG bendradarbiavimo, veiklos ir mokymų projektams);

23.5.2. Žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija), Agentūros ar kitų Europos struktūrinių ir investavimo fondų (toliau – ESIF) administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiama prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto

tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“);

23.5.3. atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 23.5.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų;

23.6. neviršyti didžiausios paramos projektui įgyvendinti dydžio ir didžiausios galimo paramos vietos projektui įgyvendinti intensyvumo normos, nurodytos VPS ir (arba) Kvietime. Ūkio subjektų (fizinį ir (arba) juridinių asmenų) bendradarbiavimo priemonėje gali būti taikomos kelios intensyvumo normos, priklausomai nuo planuojamų veiklų pobūdžio ir paramos gavėjų tinkamų tas veiklas vykdyti;

23.7. būti patirtos nepažeidžiant pirkimų tvarkos, nurodytos Taisyklių 91–93 punktuose;

23.8. būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais. Išlaidų pagrindimo dokumentai – rangovų, paslaugų teikėjų ar prekių tiekėjų pateiktos sąskaitos, priėmimo–perdavimo aktai ar kiti dokumentai, kuriais pagrindžiamos patirtos išlaidos. Išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai – banko sąskaitos išrašai, interneto bankininkyste besinaudojančių vietos projektų vykdytojų pateikti išrašai, patvirtinti vietos projekto vykdytojo (taikoma fiziniams asmenims), projekto vykdytojo vadovo ar kito įgalioto asmens kvalifikuotu elektroniniu parašu. Visos išlaidos turi būti apmokamos per projekto vykdytojo banko atsiskaitomąją sąskaitą;

23.9. būti patirtos tinkamu laikotarpiu, t. y. ne anksčiau kaip nuo projekto paraiškos pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 36 mėn. nuo projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos arba sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, kai paramos sutartys nesudaromos. Visos projektų įgyvendinimo išlaidos pagal Priemonę turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2029 m. liepos 1 d. Visais atvejais projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne vėliau kaip 1 mėnuo iki konkrečios VPS įgyvendinimo pabaigos.

24. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos nurodomos Taisyklių 26 punkte.

25. Nustatydamą detalų tinkamų finansuoti išlaidų sąrašą VPS vykdytoja turi vadovautis VPS poreikiais ir VPS priemonės turinio aprašymu. Visos tinkamų finansuoti išlaidų eilutės turi būti tiesiogiai susijusios su VPS priemonės turiniu ir būtinos VPS priemonei įgyvendinti.

26. Tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų kategorijos:

26.1. naujų prekių įsigijimas. Motorinės transporto priemonės įsigijimas yra tinkamos finansuoti išlaidos tik tuo atveju, jeigu:

26.1.1. vietos projekto pagrindinė planuojama veikla – pavėžėjimo paslaugos teikimas socialiai pažeidžiamiesiems ir socialiai atskirtiems asmenims, gyvenantiems VVG teritorijoje. Vadovaujantis Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimais, patvirtintais Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“ tinkama finansuoti M kategorijos M1 klasės bazinės komplektacijos transporto priemonė keleiviams vežti, turinti 8 sėdimas vietas keleiviams ir 1 sėdimą vietą vairuotojui ir (arba) pritaikyta neįgaliųjų vežimėliui, įskaitant M1 klasės bazinės komplektacijos elektromobilius, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme, arba hibridinius automobilius, kuriuose bent vienas iš degalų šaltinių yra elektra, ir automobilius, varomus kitais alternatyviaisiais degalais, kurie pagaminti iš atsinaujinančių energijos išteklių. Socialiai pažeidžiamais asmenimis laikomi asmenys (šeimos), kurie yra jautresni socialiniams,

ekonominiams iššūkiams, rizikoms ir turi mažiau išteklių su jais sėkmingai susidoroti. Socialiai pažeidžiami asmenys gali tuo pačiu metu būti laikomi ir socialinę riziką patiriančiais, ir socialinę atskirtį patiriančiais asmenimis. Socialinę atskirtį patiriančiais asmenimis laikomi asmenys (šeimos), kurie dėl tam tikrų priežasčių yra atskirti nuo įvairių visuomenės gyvenimo sričių. Socialinę atskirtį patiriantys asmenys gali tuo pačiu metu būti laikomi ir socialinę riziką patiriančiais, ir socialiai pažeidžiamais asmenimis. Socialinę riziką patiriančiais asmenimis laikomi asmenys (šeimos), veikiami veiksnių ir aplinkybių, dėl kurių jie asmenys (šeimos) patiria socialinę atskirtį ar yra pavojus ją patirti: suaugusių šeimos narių socialinių įgūdžių tinkamai prižiūrėti ir ugdyti nepilnamečius vaikus (įvaikius) stoka ar nebuvimas; nepilnamečių vaikų (įvaikių) visapusio fizinio, protinio, dvasinio, dorovinio vystymosi ir saugumo sąlygų šeimoje neužtikrinimas; psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta; smurtas; išnaudojimas prekybai žmonėmis; įsitraukimas ar polinkis įsitraukti į nusikalstamą veiklą; piktnaudžiavimas alkoholiu, narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis; priklausomybė nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių medžiagų, azartinių lošimų; elgetavimas, valkatavimas ar benamystė; motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje stoka ar nebuvimas. Socialinę riziką patiriantys asmenys gali tuo pačiu metu būti laikomi ir socialinę atskirtį patiriančiais, ir socialiai pažeidžiamais asmenimis;

26.1.2. vietos projekto pagrindinė planuojama veikla – mobili prekyba ir (arba) mobilių paslaugų teikimas. Tinkama finansuoti N (N1 klasės) ir O kategorijos bazinės komplektacijos transporto priemonės, kroviniams vežti, kai kabinoje (salone) yra ne daugiau kaip 2 arba 3 sėdimosios vietos arba 2 eilės sėdynių, krovinų skyrius, atskirtas stacionaria pertvara ir jame nėra langų ir kai ji neatsiejamai susijusi su versle numatytomis teikti paslaugomis, įskaitant N1 klasės bazinės komplektacijos elektromobilius, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme, arba hibridinius automobilius, kuriuose bent vienas iš degalų šaltinių yra elektra, ir automobilius, varomus kitais alternatyviaisiais degalais, kurie pagaminti iš atsinaujinančių energijos išteklių;

26.2. naujų prekių ir įrangos, darbų, paslaugų įsigijimas. Naujų statybinių medžiagų įsigijimas finansuojamas tik tuo atveju, kai vietos projekte numatyta veikla vykdyti būtinų pastatų ir (arba) statinių, statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto darbai atliekami ūkio būdu;

26.3. naujų priemonių ir prekių, kurios bus sunaudojamos projekto įgyvendinimo metu ir paslaugų, kurios bus suteikiamos projekto įgyvendinimo metu, įsigijimas (šios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik įgyvendinant VVG bendradarbiavimo, veiklos arba mokymų vietos projektus);

26.4. vietos projekto bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginimu architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimu, kai šios išlaidos, skiriamos nekilnojamajam turtui statyti ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti, taip pat projekto viešinimo priemonių, nurodytų Taisyklių 99–101 punktuose, įsigijimu, tačiau ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų sumos ir ne didesnė kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų). Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar infrastruktūros įrengimo darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų) arba ne daugiau kaip 5 000 Eur (penki tūkstančiai eurų), kai statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar infrastruktūros įrengimo darbams atilikti papildomai reikalinga paveldosauginė ekspertizė ir (arba) archeologiniai tyrimai. Bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginimu konsultantams, už konsultacijas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano, veiklos aprašo rengimu ir (arba) įgyvendinimu, turi būti pagrįstos, nustatant vienos valandos kainos atitiktį vidutinėms rinkos kainoms ir jų skaičių būtinoms konsultacijoms suteikti (grindžiant valandų skaičių būtina detalai nurodyti, pagal konsultacijų turinį). Bendrosios išlaidos nėra tinkamos finansuoti, kai teikiami VVG bendradarbiavimo, mokymų ir veiklos vietos projektai arba, kai vietos projekte numatytos

netiesioginės vietos projekto išlaidos (fiksuoja norma), ši sąlyga netaikoma viešinimo priemonėms kompensuoti.

26.5. PVM, kurio projekto vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra tinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Kai projekto vykdytojas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdamas valstybės ar savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje, PVM yra tinkamas finansuoti išlaidos;

26.6. netiesioginės vietos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas – fiksuotoji norma, apskaičiuotos pagal Taisyklių 6 priede pateikiamą aprašą ir neviršijančios jame nustatytų ribų. Šios išlaidos nėra tinkamos finansuoti VVG bendradarbiavimo projektams.

27. Netinkamomis finansuoti projekto išlaidomis laikomos:

27.1. Administravimo taisyklių 130 punkte ir Kvietime numatytos netinkamos finansuoti išlaidos;

27.2. neatitinkančios Taisyklių 26 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų;

27.3. neišvardytos VPS vykdytojos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis) arba neišvardintos Taisyklių 9 priede (taikoma VVG bendradarbiavimo projektams);

27.4. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);

27.5. nepagrįstai didelės išlaidos, kaip numatyta Administravimo taisyklių 113 punkte;

27.6. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;

27.7. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;

27.8. ilgalaikio turto, t. y. naujų priemonių ar prekių, kurios nebus sunaudojamos projekto įgyvendinimo metu, įsigijimas (taikoma VVG bendradarbiavimo, veiklos ir mokymų vietos projektams);

27.9. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;

27.10. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išlaidos, išskyrus Taisyklių 26.3 papunktyje nurodytas išlaidas;

27.11. transporto priemonės, išskyrus atvejus numatytus Taisyklių 26.1.1 ir 26.1.2 papunkčiuose;

27.12. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;

27.13. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, Europos sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki projekto patvirtinimo patiria projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);

27.14. PVM, kurį projekto vykdytojas (išskyrus projektų vykdytojus, nurodytus Taisyklių 26.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;

27.15. išlaidos, nebūtinai projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, projekto poreikius viršijančių techninių parametrų

gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytoji nerekalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);

27.16. bendrosios išlaidos, kai teikiami VVG bendradarbiavimo, mokymų ir veiklos vietos projektai arba kai vietos projekte numatytos netiesioginės vietos projekto išlaidos (fiksuoja norma), ši sąlyga netaikoma viešinimo priemonėms kompensuoti;

27.17. investicijų į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

27.18. investicijos į viešąją infrastruktūrą, kurios Lietuvos Respublikos savivaldos įstatyme priskirtos savarankiškomis savivaldybės funkcijoms, t. y. šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas bei savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas. Šios išlaidos galimos tik tais atvejais, kai jos būtinos vietos projekte numatytoms veikloms ir (ar) paslaugoms teikti ir (arba) didinamas viešųjų paslaugų prieinamumas. Investicijos į viešąją infrastruktūrą negali būti pagrindiniu vietos projekto tikslu ir vienintele investicija vietos projekte;

27.19. investicijos, skirtos pirminės žemės ūkio produkcijos gamybai, žemės dirbimo ir miško kirtimo vykdymui, traktorių, kurių variklio galia 60 kW arba daugiau, melioracinių, kelių statybos ir savaeigių mašinų bei ekskavatorių įsigijimo išlaidos;

27.20. kitų projekto partnerių, t. y. ne kaimo vietovių VVG, dalyvaujančių projekte ir projektu nesiekiančių finansavimo iš EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, patirtos išlaidos (išskyrus atvejus, kai analogiškas išlaidas, kurios nėra investicijos į nekilnojamąjį turtą ir ilgalaikis turtas, projekto partneriai proporcingai dalijasi pagal išlaidų patyrimo vietą. Šiuo atveju sąskaitos faktūros turi būti išrašytos pareiškėjo ir (arba) paramos gavėjo vardu) (taikoma VVG bendradarbiavimo projektams);

27.21. stipendijos, dovanos, prizai ir leidinių prenumerata (taikoma VVG bendradarbiavimo projektams);

27.22. popierinių leidinių leidyba (kai jie yra vienintelis projekto rezultatas ir (arba) projekto įgyvendinimo metu nėra pritaikomi ir naudojami praktikoje) (taikoma VVG bendradarbiavimo projektams).

Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis

28. Vietos projektas turi būti suderintas su ES horizontaliosiomis politikos sritimis:

28.1. darniu vystymuisi, įskaitant aplinkosaugą ir klimato kaitos mažinimo veiksmus (taikomos abi sąlygos):

28.1.1. jeigu vietos projekte numatyta ūkinė veikla, ji turi būti leistina aplinkos apsaugos požiūriu, t. y. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 str. 2 d. nustatytais atvejais turi būti atliktas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas, kuris turi būti patvirtintas atsakingos institucijos – Aplinkos apsaugos agentūros. Įvertinus planuojamos ūkinės veiklos pobūdį ir poveikį aplinkai, kai tai privaloma, turi būti pripažinta, kad planuojama ūkinė veikla yra leistina pasirinktoje vietoje. Jeigu taikomas šis Taisyklių papunktis, poveikio aplinkai vertinimas dėl vietos projekte numatytos ūkinės veiklos turi būti baigtas iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

28.1.2. vietos projekte turi būti pagrįsta, kad numatytos investicijos turi teigiamos įtakos darniam vystymuisi arba yra neutralios šiuo aspektu. Pavyzdžiui, teigiama įtaka darniam vystymuisi gali būti įrodoma pagrindžiant, kad vietos projekte numatytos investicijos, susijusios su atsinaujinančiųjų energijos išteklių energijos panaudojimo skatinimu; naujų mažą anglies dioksido kiekį išskiriančių technologijų diegimu, skatinant racionalų išteklių panaudojimą; vietos projektu siekiama mažinti teršalų, atliekų kiekį; vietos projekte numatomos prevencinės biologinės įvairovės nykimo mažinimo priemonės; vietos projektu

prisidedama prie žaliųjų technologijų ir gamybos metodų derinimo bei vystymo; vietos projektu prisidedama prie vartojimo būdų kaitos ir vartotojų aplinkosauginio švietimo;

28.2. moterų ir vyrų lygiomis galimybėmis ir nediskriminavimo skatinimu dėl tautinės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus (išskyrus jaunų žmonių iki 40 m. pozityviąją diferenciaciją, kuri yra leidžiama įgyvendinant VPS), šeimyninės padėties, lytinės orientacijos, t. y. vietos projekte pagrįsta, kad numatytos investicijos turi teigiamos įtakos moterų ir vyrų lygioms galimybėms, nediskriminavimo skatinimui arba yra neutralios šiuo aspektu;

Tinkamumo sąlygos projekto finansavimo šaltiniams

29. Projekto tinkamos finansuoti išlaidos apmokamos taikant ne didesnę negu VPS ir (arba) Kvietime nurodytą paramos intensyvumo normą. Pareiškėjas turi įrodyti, kad turi finansinių ir (arba) organizacinių galimybių užtikrinti tinkamus projekto finansavimo šaltinius.

30. Tinkamu projekto finansavimo šaltiniu yra laikoma:

30.1. pareiškėjo nuosavos piniginės lėšos arba savivaldybės biudžeto lėšos (kai taikoma). Jeigu pareiškėjas prie projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis lėšomis, prie projekto paraiškos turi būti pateikti dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie projekto įgyvendinimo. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojantis el. bankininkystės sistema) finansų institucijų (bankų, kredito unių) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki projekto paraiškos vertinimo pabaigos;

30.2. tinkamo projekto partnerio nuosavos piniginės lėšos. Jeigu prie vietos projekto pinigėmis lėšomis prisideda tinkamas pareiškėjo partneris, prie projekto paraiškos turi būti pateikti dokumentai, kuriais įrodoma, kad tinkamas projekto partneris turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie projekto įgyvendinimo. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti patikimo subjekto – finansinių institucijų (bankų, kredito unių) ir (arba) viešojo juridinio asmens – pareiškėjo partnerio, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (šis įsipareigojimas turi būti aiškiai įvardytas jungtinės veiklos sutartyje), ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki projekto paraiškos vertinimo pabaigos;

30.3. pareiškėjo skolintos lėšos, tinkamumo sąlygos numatytos Administravimo taisyklių 124.7 papunktyje;

30.4. pareiškėjo ir (arba) tinkamo projekto partnerio įnašas natūra – savanoriškomis veiklomis ir (arba) nekilnojamuoju turtu. Jeigu pareiškėjas nurodo, kad įgyvendindamas vietos projektą prie jo prisidės įnašu natūra – savanoriškomis veiklomis arba nekilnojamuoju turtu, turi būti įvykdytos sąlygos, nurodytos Taisyklių 7 priede;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

30.5. pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinos lėšos. Jeigu pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinomis lėšomis, šis nuosavas indėlis turi būti pagrįstas verslo plano, finansinių ataskaitų duomenimis ir nurodytas vietos projekto paraiškoje;

30.6. gautinos paramos lėšos, kai vietos projektas įgyvendinamas ne vienu etapu. Jeigu pareiškėjas nurodo, kad dalį vietos projekto finansuos gautinomis paramos lėšomis, vietos projekto paraiškoje ir verslo plane turi būti aiškiai nurodyta, kad vietos projektas įgyvendinamas ne vienu etapu, ir atitinkamai pagrįsta, kuriame etape planuojama panaudoti gautas paramos lėšas.

31. Įgyvendinant vietos projektą galima pasirinkti vienos rūšies tinkamą vietos projekto finansavimo šaltinį (pvz., pinigėmis lėšomis) arba derinti kelis tinkamus vietos projekto finansavimo šaltinius (pvz., pinigines lėšas ir įnašą natūra – savanoriška veikla).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

Paramos gavėjų įsipareigojimai

32. Paramos gavėjų įsipareigojimai nustatomi vadovaujantis Administravimo taisyklių ir šiame Taisyklių skyriuje numatytomis nuostatomis.

IV SKYRIUS VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

33. Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei įgyvendinti įvertinama taikant balus.

34. Vietos projekto paraiškoje deklaruojama atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį (išskyrus atrankos kriterijus, kuriems atitiktis gali būti patikrinama tik vietos projekto paraiškos pateikimo metu ir kurių pokyčiams pareiškėjas neturi ir negali turėti įtakos (pvz. amžius, nedarbo lygis ir pan.).

35. Vietos projektų atrankos kriterijai nustatomi Paraiškoje vadovaujantis šiomis vietos projektų atrankos kriterijų nustatymo taisyklėmis:

35.1. vietos projektų atrankos kriterijai nustatomi VPS priemonei konkrečiam kvietimui teikti vietos projektus, vadovaujantis patvirtintoje VPS numatytais VPS priemonei atrankos kriterijų principais;

35.2. vietos projektų atrankos kriterijai turi būti aiškūs, objektyvūs, nediskriminaciniai, jais turi būti siekiama geriausios atitikties VPS poreikiams ir VPS priemonės tikslams, jie turi būti patikrinami pagal dokumentinius įrodymus ir turi būti įmanoma jų laikymosi kontrolė vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu. Netinkamais vietos projektų atrankos kriterijais laikomi kriterijai, kurių neįmanoma išmatuoti ir patikrinti (pvz., „vietos projektas turi ypatingos reikšmės VVG teritorijai“), taip pat diskriminuojamojo pobūdžio (pvz., „pareiškėjas yra VPS vykdytojos narys“, „pareiškėjas – bendruomeninė organizacija“ (šis atrankos kriterijus gali būti laikomas tinkamu, jeigu VPS priemonės tikslai tiesiogiai susiję su bendruomeninio sektoriaus plėtra, o VPS priemonės tikslinė grupė aiškiai įvardytos bendruomeninės organizacijos), „vietos projektas pateiktas anksčiau“). Laikoma, kad vietos projektų atrankos kriterijaus laikymosi kontrolė yra neįmanoma, jeigu jo laikymasis tiesiogiai priklauso nuo trečiojo asmens veikimo arba neveikimo;

35.3. didžiausia galima surinkti balų suma pagal visus vietos projektų atrankos kriterijus – 100 balų, mažiausias privalomas surinkti balų skaičius pagal vietos projektų atrankos kriterijus – 40 balų;

35.4. turi būti nustatyti ne mažiau kaip 3 ir ne daugiau kaip 6 vietos projektų atrankos kriterijai pagal kiekvieną VPS priemonę pagal kurią (-ias) kviečiama teikti vietos projektus;

35.5. vietos projektų atrankos kriterijai turi būti sudaromi ir balai tarp atskirų vietos projektų atrankos kriterijų turi būti paskirstomi logiškai, atsižvelgiant į VPS poreikius, VPS priemonės tikslus, VPS priemonės rezultato rodiklius, VPS priemonės tikslines grupes (jeigu tokių yra). Paskirstant balus tarp kriterijų turi būti taikomos šios bendrosios taisyklės: jeigu nustatomi 3 atrankos kriterijai, nė vienam iš jų negalima suteikti daugiau kaip 40 balų; jeigu nustatomi 4 atrankos kriterijai, nė vienam iš jų negalima suteikti daugiau kaip 30 balų; jeigu nustatomi 5 atrankos kriterijai, nė vienam iš jų negalima suteikti daugiau kaip 25 balų; jeigu nustatomi 6 atrankos kriterijai, nė vienam iš jų negalima suteikti daugiau kaip 20 balų;

35.6. atskiri vietos projektų kriterijai ir jiems skiriami balai turi būti detalizuojami nuo didžiausio iki mažiausio galimo surinkti balų skaičiaus pagal atskirą vietos projektų atrankos kriterijų taip, kad būtų užtikrinamas objektyvus ir patikrinamas vietos projekto naudos ir kokybės vertinimas (atitikties vietos projektų atrankos kriterijui nustatymas ir vienareikšmis

balų suteikimas), balų suteikimas pagal atskirus vietos projektų atrankos kriterijus turi būti metodiškai aiškus;

35.7. parengtų vietos projektų atrankos kriterijų turinys, jų patikrinamumas ir kontroliuojamumas turi būti suderintas su Agentūra;

35.8. nustatant vietos projektų atrankos kriterijus rekomenduojama naudotis Agentūros skelbiamu vietos projektų atrankos kriterijų sąvadu.

V SKYRIUS KVIETIMAI

36. Kvietimą pagal konkrečią VPS priemonę skelbia VPS vykdytoja po to, kai savarankiškai parengti ar su Agentūra suderinti Kvietimo dokumentai patvirtinami VPS vykdytojos Taisyklių 43.1 papunkčio nustatyta tvarka.

37. Kvietimas skelbiamas:

37.1. VVG teritorijoje platinamame rajoniniame ir (arba) regioniniame laikraštyje ir (arba) rajoniniame ir (arba) regioniniame el. žinių portale (jeigu tokie yra) (laikraštyje ir el. žinių portale gali būti skelbiama tik esminė (trumpa) informacija apie Kvietimą, pateikiant tikslią nuorodą į VPS vykdytojos interneto tinklalapį, kur galima rasti visą išsamią informaciją ir dokumentus). Informacija apie Kvietimą turi būti paskelbta ne vėliau kaip 15 darbo dienų iki vietos projektų paraiškų priėmimo pradžios. Šis skelbimo būdas privalomas, kai pagal priemonę Kvietimas organizuojamas pirmą kartą, kitais atvejais – rekomenduojamas;

37.2. VPS vykdytojos interneto tinklalapyje (lengvai randamoje vietoje, geriausia – pagrindiniame (tituliniame) puslapyje). Šis skelbimo būdas privalomas visais atvejais;

37.3. Agentūros interneto tinklalapyje www.nma.lt (skelbiama Agentūros vidaus procedūrų nustatyta tvarka). Šis skelbimo būdas privalomas visais atvejais.

Kvietimo turinys

38. Kvietimo dokumentai:

38.1. Kvietimo skelbimas (Taisyklių priedas Nr. 2);

38.2. su Kvietimu susijusi dokumentacija: vietos projekto paraiškos forma (Taisyklių priedas Nr. 3), vietos projekto verslo planas (Taisyklių 4 priedas (kai verslo plano formą pildė fizinis asmuo arba privatus juridinis asmuo) ir Taisyklių 5 priedas (kai verslo plano formą pildė viešasis juridinis asmuo)), kiti dokumentai.

39. Kvietimų skelbimo turinys:

39.1. VPS vykdytojos pavadinimas;

39.2. VPS pavadinimas;

39.3. kviečiamo teikti vietos projekto rūšis;

39.4. VPS priemonės pagal kurią kviečiama teikti vietos projektus, pavadinimas;

39.5. remiamos veiklos apibūdinimas (iki 5 sakinių);

39.6. tinkami vietos projektų vykdytojai: teisinis statusas (fizinis ir (arba) juridinis asmuo) ir pobūdis (pvz., NVO, bendruomeninė organizacija, jaunimo organizacija ar pan.);

39.7. bendra Kvietimui skiriama VPS paramos lėšų suma ir didžiausia galima parama vienam vietos projektui įgyvendinti (Eur);

39.8. paramos vietos projektui įgyvendinti lyginamoji (-osios) dalis (-ys) (proc.);

39.9. finansavimo šaltiniai (Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (toliau – EŽŪFKP) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos);

39.10. Kvietimo suma (biudžetas) (Eur) pagal ES fondus (Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto dalis turi būti įskaičiuojama).

39.11. informacija apie vietos projektų finansavimo sąlygas, t. y. nurodoma, kur galima rasti informacija. Ji turi būti skelbiama bent VPS vykdytojos interneto tinklalapyje;

39.12. Kvietimo galiojimo data (nuo „metai–mėnuo–diena ir valanda“ iki „metai–mėnuo–diena ir valanda“). Kvietimas turi galioti ne mažiau kaip 1 (vieną) mėnesį ir ne daugiau kaip 2 mėnesius;

39.13. informacija apie tinkamą vietos projektų paraiškų pateikimo būdą ir vietą. Informacija apie tinkamus vietos projektų paraiškų pateikimo būdus ir vietą pateikiama Taisyklių VI skyriuje „Vietos projektų paraiškų rengimas, teikimas ir registravimas“;

39.14. informacijos apie Kvietimą ir vietos projektų įgyvendinimą teikimo tvarka (kas teikia informaciją ir kokiais būdais).

Kvietimo dokumentų rengimas, derinimas su Agentūra ir tvirtinimas

40. Kvietimo dokumentus (Kvietimo skelbimus ir su juo susijusius dokumentus) rengia VPS vykdytoja savarankiškai arba juos parengusi suderina su Agentūra. Kvietimo dokumentai (visais atvejais) turi būti parengti ir suderinti su Agentūra likus ne mažiau kaip 15 darbo dienų iki Kvietimo pradžios. Suderinimas su Agentūra privalomas, jeigu VPS vykdytoja rengia kvietimo teikti vietos projektus dokumentus, pagal priemonę, kurios Kvietimą organizuoja pirmą kartą arba Kvietimo dokumentuose keičia atrankos kriterijus. Tuo atveju, jeigu Kvietimo dokumentų pakeitimai yra susiję su VPS pakeitimais, kuriems pritarė Agentūra, arba teisės aktų pakeitimais, jie su Agentūra gali būti nederinami.

41. Apie naujo Kvietimo paskelbimą visais atvejais informuojama Agentūra.

42. Kvietimo dokumentų derinimo su Agentūra procedūra:

42.1. VPS vykdytoja parengia Kvietimo dokumentus ir su lydraščiu juos teikia Agentūrai likus ne mažiau kaip 30 darbo dienų iki planuojamos vietos projektų paraiškų priėmimo pradžios;

42.2. Agentūra, gavusi kvietimo teikti vietos projektus dokumentus, per 5 darbo dienas išnagrinėja juos ir Agentūros nustatyta tvarka pateikia VPS vykdytojai pastabas (jeigu tokių yra). To paties Kvietimo dokumentų derinimas su Agentūra vyksta vieną kartą. Kvietimo dokumentų derinimo metu Agentūra įvertina, ar šie dokumentai neprieštarauja Administravimo taisyklių, Taisyklių ir VPS nuostatom;

42.3. Agentūra derindama Kvietimo turinį, taip pat patikrina, ar Kvietimui skiriama VPS paramos lėšų suma sutampa su VPS įgyvendinimo plane suplanuotomis lėšomis VPS priemonei.

43. VPS vykdytoja, Kvietimo dokumentus parengusi savarankiškai ar suderinusi su Agentūra (gavusi Agentūros pastabas ir pagal jas dokumentus patikslinusi), imasi šių veiksmų (turi būti atlikti abu veiksmai):

43.1. teikia Kvietimo dokumentus tvirtinti VPS vykdytojos valdymo organui, turinčiam teisę priimti sprendimus dėl VPS įgyvendinimo. VPS vykdytojos valdymo organo, turinčio teisę priimti sprendimus dėl VPS įgyvendinimo, nariai turi būti nešališki – balsuoti dėl Kvietimo dokumentų patvirtinimo tuomet, kai nėra interesų konflikto, užkertančio kelią nešališkai ir objektyviai atlikti savo pareigas. Jeigu VPS vykdytojos valdymo organo nariui (-iams) kyla interesų konfliktas, jis (jie) turi pateikti rašytinį prašymą (-us) nušalinti. Prašymo nušalinti pateikimo tvarka ir prašymo nušalinti nepriėmimo sąlygos nustatytos Taisyklių 10.6.1 papunktyje. Jeigu po VPS vykdytojos valdymo organo narių prašymų nušalinti, kuriems yra pritariama, neužtenka VPS vykdytojos įstatuose nurodyto kворumo sprendimui priimti, Kvietimo dokumentus tvirtina VPS vykdytojos visuotinis narių susirinkimas;

43.2. skelbia Kvietimą.

44. VPS vykdytoja Taisyklių 43.1 papunktyje nustatyta tvarka patvirtinusi Kvietimo dokumentus, per 5 d. d. informuoja Agentūrą ir persiunčia pasirašytą protokolą. Agentūra per 5 d. d. įvertina, ar vadovaujantis Taisyklių 43.1 papunkčiu sprendimas buvo priimtas tinkamai.

Kvietimų dokumentų turinio keitimas

45. Kvietimas gali būti stabdomas, jeigu jo galiojimo arba pateiktų paraiškų vertinimo metu būtina ištaisyti Kvietime ar prie jo pridėtuose dokumentuose esančius trūkumus, susijusius su atrankos kriterijais, kitomis sąlygomis ir pridedamais dokumentais. Kvietimą visais atvejais stabdo Agentūra po to, kai VPS vykdytoja Agentūrą informuoja apie nustatomą naują kvietimo teikti vietos projektus laikotarpį, kuris turi būti ne trumpesnis negu 14 darbo dienų. Informaciją apie Kvietimo stabdymą skelbia VPS vykdytoja visuose informacijos šaltiniuose, kuriuose buvo paskelbusi kvietimą teikti vietos projektus, per 3 darbo dienas nuo pranešimo apie naują Kvietimo laikotarpio nustatymą pateikimo Agentūrai dienos. Kvietimo sustabdymo laikotarpiu vietos projektų paraiškos nepriimamos.

46. Kvietimų galiojimo metu taisyti akivaizdžias technines klaidas, neturėsiančias įtakos vietos projektų paraiškų vertinimo rezultatams, arba tikslinti pagal kvietimo teikti paraiškas metu pakeistas Administravimo taisyklių, Taisyklių nuostatas ir (arba) pratęsti Kvietimo paraiškas laiką galima, nesustabdžius kvietimo teikti vietos projektų paraiškas. Jeigu Kvietimo galiojimo metu atliekami šie keitimai, VPS vykdytoja turi iš anksto apie tai informuoti Agentūrą, jai pateikdama tikslinamus kvietimo teikti paraiškas dokumentus el. paštu dokumentai@nma.lt. Kvietimo skelbimo ir (arba) kitų dokumentų keitimas turi būti skelbiamas visuose informavimo šaltiniuose, kuriuose jis buvo paskelbtas. Jeigu iki kvietimo keitimo VPS vykdytojai buvo pateikta vietos projektų paraiškų, apie tokį faktą bei priežastis turi būti informuojami visi pareiškėjai.

47. Jeigu Kvietimo galiojimo metu pastebima Kvietimo dokumento (-ų) turinio klaida, susijusi su esminių sąlygų prieštaravimu teisės aktams ir (arba) VPS, atsiradusi dėl VPS vykdytojos darbuotojo (-ų), VPS vykdytojos valdymo organo, Agentūros, Ministerijos kaltės, turėsianti esminės neigiamos įtakos vėlesniems vietos projekto vertinimo, įgyvendinimo ir kontrolės etapams, turi būti sustabdomas Kvietimo procesas. Kvietimo sustabdymas turi būti skelbiamas visuose informavimo šaltiniuose, kuriuose jis buvo paskelbtas. Jeigu iki Kvietimo sustabdymo VPS vykdytojai buvo pateikta vietos projektų paraiškų, apie tokį faktą bei priežastis turi būti informuojami visi pareiškėjai.

48. Kvietimo procesas pratęsiamas po to, kai ištaisomos Kvietimo turinio klaidos. Jeigu iki Kvietimo sustabdymo VPS vykdytojai buvo pateikta vietos projektų paraiškų, jos turi būti vertinamos pagal patikslintą Kvietimo informaciją. Apie Kvietimo turinio klaidų ištaisymą ir naujo Kvietimo paskelbimą turi būti informuojami visi pareiškėjai.

49. Kvietimo keitimai, nurodyti Taisyklių 46 punkte, gali būti atliekami Kvietimo galiojimo laikotarpiu, taip pat paramos paraiškų vertinimo metu ir projektų įgyvendinimo bei kontrolės laikotarpiu, jeigu keitimu nepažeidžiamas pareiškėjų ir paramos gavėjų lygiateisiškumas, teisėti lūkesčiai ir jei tokie pakeitimai nepablogina vietos projektų finansavimo sąlygų.

VI SKYRIUS

PROJEKTŲ PARAIŠKŲ RENGIMAS, TEIKIMAS IR REGISTRAVIMAS

50. Šis Taisyklių skyrius reglamentuoja projektų paraiškų rengimo, teikimo ir registravimo tvarką, taip pat funkcijų bei atsakomybės pasiskirstymą tarp pareiškėjų, VPS vykdytojos darbuotojų, VPS vykdytojos valdymo organo ir Agentūros.

VPS vykdytojos atliekami veiksmai bei viešųjų ir privačių interesų derinimas vietos projektų paraiškų priėmimo laikotarpiu

51. VPS vykdytojos darbuotojai ir valdymo organo nariai vietos projektų paraiškų priėmimo laikotarpiu privalo būti nešališki bei užtikrinti konfidencialumo principo įgyvendinimą pareiškėjų ir vietos projektų idėjų turinio atžvilgiu.

52. VPS vykdytojos darbuotojai turi konsultuoti pareiškėjus bendraisiais ir techniniais vietos projektų paraiškų pildymo klausimais. Bendraisiais ir techniniais klausimais

laikomi klausimai, susiję su vietos projekto paraiškos pildymo dalimi, išskyrus dalį, skirtą vietos projekto idėjai aprašyti, ir vietos projekto paraiškos priedą – vietos projekto verslo planą (jeigu toks pateikiamas).

Projektų paraiškų teikimas

53. Projekto paraiškos forma yra sudėtinė Kvietimo dalis. Pavyzdinė vietos projekto paraiškos forma pateikiama Taisyklių 3 priede, VVG bendradarbiavimo paraiškos ir aprašo formos pateikiamos Taisyklių 10 ir 11 prieduose.

54. Vietos projekto atveju, per vieną konkrečios priemonės paramos paraiškų priėmimo laikotarpį vietos projekto paraiškos teikėjas gali pateikti vieną vietos projekto paraišką. Ši nuostata gali būti netaikoma pareiškėjui – savivaldybės administracijai, jos įstaigai ar įmonei, teikiančiai viešosios infrastruktūros tvarkymo ir (arba) kūrimo vietos projektus ir jeigu priemonės nurodyti atrankos kriterijai sudaro galimybes atrinkti geriausius to paties pareiškėjo pateiktus vietos projektus (t. y. kai to paties pareiškėjo pateikti keli vietos projektai gali konkuruoti tarpusavyje). Tuo atveju, jeigu VPS vykdytoja per vieną kvietimo teikti vietos projektų paraiškas laikotarpį, vietos projektų paraiškas priima pagal daugiau nei vieną VPS priemonę, pareiškėjas, teikdamas vietos projektų paraiškas, turi vadovautis šio punkto nuostatomis ir Taisyklių 10.2 papunkčio nuostatomis.

55. VVG bendradarbiavimo projekto atveju, VVG užpildytą paraišką Agentūrai teikia bet kuriuo metu (nėra patvirtinto Kvietimų tvarkaraščio), vienu metu VVG gali įgyvendinti vieną VVG tarptautinio arba teritorinio bendradarbiavimo projektą. Įgyvendinus projektą gali teikti kitą projekto paraišką Agentūrai.

56. Pavėluotai pateiktos vietos projektų paraiškos yra laikomos pateiktomis netinkamai ir negali būti registruojamos. Pavėluotai pateiktų vietos projektų paraiškų teikėjai apie tai informuojami per 5 darbo dienas nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos.

Tinkami pareiškėjai ir tinkami projekto paraiškų pateikimo būdai

57. Vietos projektų paraiškas rengia ir VPS vykdytojai teikia pareiškėjai. Jeigu tinkamas pareiškėjas yra juridinis asmuo, vietos projekto paraišką kvalifikuotu elektroniniu parašu turi pasirašyti ir ją pateikti vietos projekto paraišką teikiančio juridinio asmens vadovas arba tinkamai įgaliotas asmuo (juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo kvalifikuotu elektroniniu parašu). Jeigu tinkamas pareiškėjas yra fizinis asmuo, vietos projekto paraišką kvalifikuotu elektroniniu parašu turi pasirašyti ir pateikti pats arba vietos projekto paraišką pasirašyti ir pateikti tinkamai įgaliotas kitas asmuo. Įgaliotas asmuo kartu pateikia notaro patvirtintą įgaliojimą arba naudojantis www.igaliojimai.lt pasirašytą įgaliojimą.

58. VVG vadovo arba tinkamai įgalioto asmens (juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo kvalifikuotu elektroniniu parašu) kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašytas VVG bendradarbiavimo projektų paraiškas teikia Agentūrai.

59. Tinkamu projektų paraiškų pateikimo būdu laikomas projekto paraiškos pateikimas el. paštu:

59.1. kai teikiamas vietos projektas, pasirašyta kvalifikuotu elektroniniu parašu paraiška siunčiama VPS vykdytojai elektroninio pašto adresu, nurodytu Kvietimo skelbime;

59.2. kai teikiamas VVG bendradarbiavimo projektas, pasirašyta kvalifikuotu elektroniniu parašu paraiška siunčiama Agentūrai elektroniniu paštu paraiskos@nma.lt.

60. Projektų paraiškos ir jų priedų pildymas bei kitos paraiškų teikimo sąlygos numatytos Administravimo taisyklėse.

Projektų paraiškų registravimas

61. Laiku ir tinkamu būdu pateiktas vietos projektų paraiškas registruoja VPS vykdytoja.

62. Vietos projektų paraiškų registravimo metu vietos projekto paraiškai suteikiamas atpažinties kodas, kuris sudaromas iš šių dalių, atskiriamų brūkšneliais (viso atpažinties kodo pavyzdys: JONI-LEADER-01-2-5:

62.1. vietos projekto įgyvendinimo vietą nurodanti dalis – pirmosios keturios savivaldybės, kurioje veikia VPS vykdytoja, pavadinimo raidės (pvz., ROKI, ŠILU, ZARA, ŠAKI, KUPI, MARI ir pan.);

62.2. vietos projekto finansavimo šaltinį nurodanti dalis – nurodomas akronimas LEADER;

62.3. vietos projekto priemonės rūšį nurodanti dalis (pvz. „ne žemės ūkio verslo pradžia“ – 01, „ne žemės ūkio verslo plėtra“ – 02). Priemonių rūšys ir jų kodai numatyti VPS formos II dalyje.

62.4. kvietimo eil. Nr. (visos VPS lygmeniu) arabiškais skaitmenimis (pvz., 2, jeigu tai yra antrojo VPS vykdytojos paskelbto Kvietimo metu gautas vietos projektas);

62.5. gauto vietos projekto paraiškos registracijos eil. Nr. (konkreto kvietimo teikti vietos projektus lygmeniu);

63. Vietos projekto atpažinties kodas negali būti keičiamas nuo vietos projekto registravimo iki vietos projekto kontrolės pabaigos.

64. VPS vykdytoja, užregistravusi visas gautas vietos projektų paraiškas, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo Kvietimo skelbimo galiojimo pabaigos, pateikia Agentūrai informaciją apie užregistruotas vietos projektų paraiškas ir persiunčia pareiškėjų pateiktas vietos projektų paraiškas su priedais ir pridedamais dokumentais. Dokumentai Agentūrai teikiami Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

65. Agentūrai turi būti teikiama bent ši informacija apie užregistruotas vietos projektų paraiškas:

65.1. VPS priemonės, pagal kurią buvo kviečiama teikti vietos projektus, pavadinimas ir kodas;

65.2. Kvietimo skelbimo galiojimo laikas;

65.3. informacija apie užregistruotas vietos projektų paraiškas:

65.3.1. pareiškėjų pavadinimai ir registracijos VĮ Registrų centro Juridiniame registrų centre kodai (jeigu tai juridiniai asmenys); vardai, pavardės ir asmens kodai (jeigu tai fiziniai asmenys); ūkininkų vardai ir pavardės bei ūkių registracijos ir asmens kodai (jeigu tai ūkininkai);

65.3.2. vietos projektų pavadinimai;

65.3.3. prašoma paramos suma vietos projektui įgyvendinti;

65.3.4. vietos projektų priemonės rūšis ir (arba) kodas;

65.3.5. vietos projektų paraiškų registracijos kodai.

66. VPS vykdytoja, užregistravusi vietos projektų paraiškas ir pateikusi informaciją apie jas Agentūrai, pradeda vietos projektų paraiškų vertinimą.

67. VVG bendradarbiavimo projektai pateikti Agentūrai, registruojami Administravimo taisyklėse numatyta tvarka.

VII SKYRIUS

PROJEKTŲ PARAIŠKŲ VERTINIMAS

68. Šis Taisyklių skyrius nustato užregistruotų projektų paraiškų vertinimo sistemą, vertinimo principus, etapus ir turinį, pareiškėjų, VPS vykdytojos ir Agentūros teises bei pareigas projektų paraiškų vertinimo metu.

Vietos projektų vertinimo etapai

69. Vietos projektų vertinimą, atskirais etapais, nurodytais Taisyklių 71 punkte, atlieka VPS vykdytoja ir Agentūra.

70. Vietos projektų paraiškų vertinimo pradžia: vertinimas pradedamas gavus ir užregistravus vietos projekto paraišką. Vietos projektų paraiškų vertinimo pabaiga: vietos projekto pateikimas Agentūros projektų atrankos komitetui (toliau – Agentūros PAK).

71. Vietos projektų vertinimą sudaro šie etapai:

71.1. vietos projektų paraiškų atrankos vertinimas ir paramos sumos nustatymas. Šį vertinimą atlieka VPS vykdytojos darbuotojas (-ai) ne ilgiau kaip per 20 darbo dienų nuo kvietimo teikti vietos projektų paraiškas pabaigos. Į šį terminą įskaičiuotas prašymų pašalinti trūkumus siuntimo laikas. Šį vertinimo etapą sudaro:

71.1.1. vietos projektų atrankos vertinimas (pagal VPS vykdytojos nustatytus atrankos kriterijus);

71.1.2. patikrinama ar vietos projekto prašoma suma ir intensyvumo norma neviršija kvietime nurodytos didžiausios galimos paramos sumos ir intensyvumo normos vienam vietos projektui įgyvendinti;

71.1.3. sprendimo VPS vykdytojos sudarytam vietos projektų atrankos komitetui (toliau – VPS vykdytojos PAK) dėl vietos projektų atrankos ir rezervinio vietos projektų sąrašo sudarymo / nesudarymo priėmimas;

71.2. vietos projektų paraiškų tinkamumo skirti paramą vertinimas. Šį vertinimą atlieka Agentūra ne ilgiau kaip per 40 darbo dienų nuo VPS vykdytojos PAK sprendimo priėmimo. Į šį terminą įskaičiuotas prašymų pašalinti trūkumus siuntimo laikas.

72. Atlikus vietos projektų tinkamumo vertinimą, Agentūra Administravimo taisyklių nustatyta tvarka teikia vietos projektus svarstyti Agentūros PAK.

Vietos projektų atrankos vertinimo principai

73. Vietos projektų paraiškų atrankos vertinimą atliekantys VPS vykdytojos darbuotojai turi laikytis šių vietos projektų vertinimo principų:

73.1. nešališkumo – atlikti vietos projektų paraiškų vertinimo funkcijas tuomet, kai nėra interesų konflikto, užkertančio kelią nešališkai ir objektyviai atlikti savo pareigas. Jeigu VPS vykdytojos darbuotojui kyla interesų konfliktas, jis turi pateikti prašymą nušalinti. Prašymo nušalinti pateikimo tvarka ir prašymo nušalinti nepriėmimo sąlygos nustatytos Taisyklių 10.6.1 papunktyje;

73.2. sąžiningumo ir lygiateisiškumo – nediskriminuoti atskirų pareiškėjų ar teikti jiems privilegijų;

73.3. skaidrumo ir aiškos atsakomybės – pasirašyti vietos projektų paraiškų, kurių vertinimą atliko, vertinimo ataskaitas;

73.4. konfidencialumo – neatskleisti vietos projektų paraiškose, vietos projektų vertinimo ataskaitose, kitoje vietos projektų atrankos komiteto posėdžio medžiagoje pateiktos informacijos tretiesiems asmenims, išskyrus informaciją, kuri yra viešai skelbiama VPS vykdytojos interneto tinklalapyje.

Vietos projektų atrankos vertinimas

74. VPS vykdytoja pagal patvirtintoje Paramos paraiškoje nurodytus vietos projektų atrankos kriterijus ir pagal pareiškėjo vietos projekto paraiškoje pateiktą informaciją atlieka atrankos vertinimą ir sugrupuoja vietos projektus pagal vietos projektų paraiškų atrankos balų skaičių. Vietos projektų paraiškos atrankos vertinimui naudojama 100 atrankos balų sistema. Pirmumas teikiamas paramos paraiškai, kuriai skirtas didesnis balų skaičius.

75. Vietos projektų paraiškos įvertintos mažesniu atrankos balų skaičiumi nei 40 balų, į vietos projektų paraiškų pirmumo eilę neįtraukiamos ir VPS vykdytojos sprendimu

atmetamos – nevertinamos pagal tinkamumo sąlygas ir neteikiamos svarstyti į VPS vykdytojos PAK. Apie priimtą sprendimą atmesti vietos projektą VPS vykdytoja informuoja pareiškėją raštu per 5 darbo dienas nuo vietos projektų paraiškų pirmumo eilės sudarymo, nurodyma atmetimo, t. y. vietos projekto vertinimo rezultatų priežastis.

76. Jeigu visiems, surinkusiems 40 ir daugiau balų, vietos projektams, užtenka konkretaus kvietimo biudžeto lėšų, vietos projektų paraiškų atrankos vertinimas laikomas baigtu ir siūlymas teikiamas į VPS vykdytojos PAK. Po VPS vykdytojos PAK per 5 d. d. vietos projektų paraiškų pirmumo eilė, nurodant vietos projekto paraiškos registracijos numerį ir skirtą atrankos balų skaičių, paskelbiama VVG internetiniame puslapyje, nurodant, kad sąraše esantys vietos projektai perduodami į sekantį, vietos projektų paraiškų tinkamumo skirti paramą vertinimo, etapą.

77. Jeigu visiems, surinkusiems 40 ir daugiau balų, vietos projektams, neužtenka konkretaus kvietimo biudžeto lėšų:

77.1. sudarytoje vietos projektų paraiškų pirmumo eilėje pagal kvietimo biudžeto sumą (Eur) ir preliminarį vietos projektų paraiškose prašomą paramos vietos projektams įgyvendinti sumą (Eur), nustatomas mažiausias vietos projekto atrankos vertinimo metu suteiktas balas, kurį surinkusioms visoms vietos projektų paraiškoms užtenka kvietimo biudžeto lėšų;

77.2. vietos projektų paraiškoms, kurioms neužtenka kvietimo biudžeto lėšų, VPS vykdytojos sprendimu gali būti sudaromas rezervinis vietos projektų sąrašas, kurio galiojimo laikas ne ilgesnis nei 1 (vieneri) metai nuo VPS vykdytojos sprendimo tokį sąrašą sudaryti. Jeigu VPS vykdytoja nusprendžia sudaryti rezervinį vietos projektų sąrašą, jis per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos paskelbiamas VPS vykdytojos interneto tinklalapyje. Rezerviniame vietos projektų sąraše nurodomas vietos projekto paraiškos registracijos numeris, skirtas atrankos balų skaičius, rezervinio vietos projektų sąrašo galiojimo laikas. VPS vykdytoja informuoja vietos projekto pareiškėją apie vietos projekto paraiškos įtraukimą į rezervinį vietos projektų sąrašą. Vietos projekto pareiškėjas, norėdamas dalyvauti kitose SP priemonėse arba dėl kitų priežasčių nenorėdamas būti rezerviniame vietos projektų sąraše, apie tai raštu informuoja VPS vykdytoją, kuri atnaujina rezervinį vietos projektų sąrašą. Jei vietos projekto pareiškėjas pateikia kitą vietos projekto paraišką arba paraišką pagal kitą SP priemonę ir neinformuoja VPS vykdytojos, VPS vykdytoja nustačiusi, kad buvo pateikta kita vietos projekto paraiška arba paraiška pagal kitą SP priemonę, pati išbraukia vietos projekto pareiškėją iš rezervinio projektų sąrašo. Per rezervinio sąrašo galiojimo laikotarpį VPS vykdytoja gali priimti sprendimus dėl šiame sąraše esančių projektų finansavimo, jeigu yra skiriamos papildomos lėšos VPS įgyvendinti, sutaupomos lėšos įgyvendinant anksčiau patvirtintus vietos projektus, ir jeigu šių lėšų užtenka visiems rezerviniame sąraše esantiems vietos projektams arba vienodą balų skaičių surinkusiems vietos projektams arba didžiausią balų skaičių surinkusiems vietos projektams. Tuo atveju, jeigu pasibaigus rezervinio sąrašo galiojimo laikui papildomų lėšų finansuoti vietos projektus neskiriama arba nesutaupoma, visiems rezerviniame sąraše įtrauktiems vietos projektų pareiškėjams per 5 darbo dienas išsiunčiamas informacinis pranešimas, kad vietos projektas nebus finansuojamas dėl lėšų trūkumo. VPS vykdytoja, priimdama sprendimą dėl rezervinio sąrašo sudarymo, turi atsižvelgti į priemonės specifiką, t. y. įvertinti, ar vietos projektai galės būti įgyvendinti laiku, kaip nurodyta Taisyklių 23.9 papunktyje;

77.3. jei vienam vietos projektui neužtenka ne daugiau kaip 50 proc. vietos projekto paraiškoje prašomos paramos sumos, VPS vykdytoja gali priimti sprendimą padidinti kvietimo biudžeto sumą trūkstama lėšų suma, jeigu priemonėje yra lėšų, kurios numatytos kitiems kvietimams ir (arba) kitose VPS priemonėse yra nepanaudotų lėšų. Tuo atveju, kai trūkstama lėšų suma turi būti perskirstyta iš kitų VPS priemonių, vietos projekto tinkamumo vertinimas gali būti pradėtas VPS vykdytojos valdymo organui priėmus sprendimą padidinti kvietimo biudžetą, tačiau Agentūros sprendimas dėl paramos skyrimo priimamas tik tuomet, kai Agentūrai priėmus galutinius sprendimus dėl kitų to paties kvietimo pagal konkrečią VPS

priemonę gautų vietos projektų lieka nepanaudotų kvietimo biudžeto lėšų arba, kai VPS vykdytoja atlieka lėšų tarp VPS priemonių perskirstymo veiksmus VPS. Priimdama sprendimą dėl kvietimo biudžeto didinimo, VPS vykdytoja turi atsižvelgti į VPS planuotus ir su šiuo kvietimu, kurio biudžetą planuojama didinti, pasiekiamus VPS rezultato rodiklius pagal konkrečią VPS priemonę bei į konkrečios VPS priemonės biudžeto lėšų likutį po padidinimo, t. y. ar liekančių lėšų pakaks kitiems vietos projektams, numatytiems pagal VPS priemonę;

77.4. neužtenka kvietimo biudžeto lėšų vienam ar daugiau vietos projektų, surinkusiems privalomą mažiausią balų skaičių, VPS vykdytoja gali priimti sprendimą siūlyti vietos projektų pareiškėjams proporcingai mažinti paramos sumą. VPS vykdytojos siūlymas atliekamas etapais:

77.4.1. siūlymas teikiamas visiems vienodą balų skaičių surinkusiems vietos projektams. VPS vykdytoja vietos projektų pareiškėjams (-ui) siūlo įgyvendinti vietos projektą visa apimtimi su mažesne paramos suma ir skirti didesnę nuosavų lėšų sumą projektui įgyvendinti. Vietos projekto pareiškėjui (-ams) nesutikus įgyvendinti vietos projekto (-ų) su mažesne paramos suma (ar per VPS vykdytojos nurodytą laiką nepateikus atsakymo), vietos projekto paramos paraiška (-os) atmetama (-os). Jeigu vienas ar dalis vietos projektų paraiškų atmetama, kvietimo biudžeto lėšų likutis naujai perskirstomas likusiems vienodą balų skaičių surinkusiems vietos projektams;

77.4.2. tais atvejais, kai po papildomo kvietimo biudžeto lėšų perskirstymo lieka lėšų mažesni balų skaičių surinkusiems vietos projektams (-ui), VPS vykdytoja Taisyklių 78.4.1 papunktyje nustatyta tvarka jiems siūlo įgyvendinti vietos projektą visa apimtimi su mažesne paramos suma ir skirti didesnę nuosavų lėšų sumą projektui įgyvendinti (pvz., kvietimo biudžeto lėšų likutis vienodą balų skaičių surinkusiems vietos projektams – 27 000 Eur. Viso kvietimo biudžeto lėšų neužtenka 4 vietos projektams, surinkusiems privalomą mažiausią balų skaičių, iš jų 3 po pirmojo įvertinimo yra surinkę vienodą balų skaičių 80 ir 1 vietos projektas surinkęs 70 balų, visų vietos projektų prašoma suma vienoda – 10 000 Eur. Trečios vietos projektų pareiškėjams, surinkusiems 80 balų, siūloma sutikti visa apimtimi įgyvendinti vietos projektus su mažesne, 9 000 Eur paramos suma. Jei visi vietos projektų pareiškėjai sutinka, visi vietos projektai perduodami į kitą tinkamumo vertinimo etapą. Jei vienas iš vietos projektų pareiškėjų nesutinka, jo paraiška atmetama. Turimas lėšų likutis naujai perskirstomas ir vienodą balų skaičių surinkusiems vietos projektams skiriama jų prašoma paramos suma – 10 000 Eur, o likutis 7 000 Eur siūlomas vietos projekto pareiškėjui, surinkusiam 70 balų);

77.5. VPS vykdytoja priimant sprendimą gali nesivadovauti Taisyklių 77.2–77.4 papunkčių nuostatomis ir visas vietos projektų paraiškas, kurioms neužtenka kvietimo biudžeto lėšų, atmesti – nevertinti jų tinkamumo, jų neteikti svarstyti Agentūros PAK. Apie priimtą sprendimą atmesti vietos projektą VPS vykdytoja informuoja pareiškėją raštu per 3 darbo dienas nuo VPS priimto sprendimo dienos, nurodydama, kad vietos projektas nebus finansuojamas dėl lėšų trūkumo.

78. Po visų to paties kvietimo metu gautų vietos projektų paraiškų atrankos vertinimo VPS vykdytojos darbuotojai teikia siūlymus VPS vykdytojos PAK, kuris sudaromas ir veikia vadovaujantis Taisyklių 8 priedo nuostatomis. VPS vykdytojos PAK vadovaudamasis Taisyklių 77.1–77.5 nuostatomis priima sprendimą. Po VPS vykdytojos PAK per 2 d. d. vietos projektų paraiškų pirmumo eilė (vietos projekto paraiškos registracijos numeris ir skirtas atrankos balų skaičius) paskelbiama VVG internetiniame puslapyje, prie kiekvieno vietos projekto nurodant ar pirmumo eilėje esantis vietos projektas perduodamas į sekantį, vietos projektų paraiškų tinkamumo skirti paramą vertinimo, etapą ar ne. Jei vietos projekto paraiška įtraukiama į rezervą, prie vietos projekto nurodomas žodis „rezervas“ ir jo galiojimo data.

79. VPS vykdytoja per 5 darbo dienas po VPS vykdytojos PAK Agentūrai turi pateikti Vietos projektų paraiškų atrankos vertinimo dokumentus ir vietos projektų paraiškų atrankos vertinimo rezultatų suvestinę (pavyzdinę vietos projektų paraiškų atrankos vertinimo rezultatų suvestinės formą parengia Agentūra). Suvestinėje privaloma pateikti informacija: VPS priemonė (-ės), pagal kurią (-as) gautos ir užregistruotos vietos projektų paraiškos;

kvietimo Nr.; pareiškėjai; vietos projektų pavadinimai, vietos projektų paraiškų registracijos kodai; skirtas atrankos balų skaičius, nurodomas VPS vykdytojos PAK priimtas sprendimas (perduodamas į vietos projektų paraiškų tinkamumo skirti paramą vertinimo etapą, įtraukiamas į rezervinį sąrašą, atmetamas dėl lėšų trūkumo, atmetamas nesurinkęs mažiausio privalomo balų skaičiaus), kitos pastabos.

80. Jeigu atliekant vietos projektų atrankos vertinimą yra nustatoma trūkumų (pvz., neįmanoma tinkamai įvertinti atitikties atrankos kriterijui, trūksta informacijos įsitikinti dėl atitikties atrankos kriterijams), Administravimo taisyklių numatyta tvarka siunčiamas vietos projekto pareiškėjui paklausimas.

81. VPS vykdytoja nesiunčia pareiškėjui paklausimų, atmeta vietos projekto paraišką ir neteikia paramos paraiškos svarstyti VPS vykdytojos PAK, kai pagal konkrečios VPS priemonės kvietimą teikti vietos projektų paraiškas:

81.1. pateikta vietos projekto paraiška užpildyta ne lietuvių kalba;

81.2. pateikta paramos paraiška užpildyta netinkamos formos;

81.3. prie vietos projekto paraiškos nepateiktas verslo planas arba pateiktas netinkamos formos verslo planas (taikoma, kai Kvietime numatytas reikalavimas teikti verslo planą ir prie Kvietimo dokumentacijos pridėta verslo plano forma);

81.4. prie vietos projekto paraiškos pateiktas Kvietimo priede nustatytos formos verslo planas, bet jis neparengtas arba parengtas iš dalies, pvz., nepateikta duomenų apie numatomo verslo idėją ir (arba) esamos situacijos analizę ir prognozuojamą pokytį ir (arba) finansinę dalį ir pan. (taikoma, kai pagal Kvietimo informaciją verslo planas turi būti parengtas).

Vietos projektų paraiškų tinkamumo skirti paramą vertinimas

82. Vietos projektų paraiškų tinkamumo skirti paramą vertinimas – vietos projektų paraiškų vertinimo etapas, kurio metu nustatoma, ar vietos projekto paraiška (joje esanti informacija ir prie jos pridedami dokumentai) ir kita patikimuose informaciniuose šaltiniuose esanti informacija pagrindžia atitiktį tinkamumo sąlygoms ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimams, nurodytiems patvirtintame VPS, Kvietime, Administravimo taisyklėse ir Taisyklėse.

83. Vietos projektų tinkamumo vertinimas atliekamas Administravimo taisyklėse numatyta tvarka.

84. Sprendimas dėl paramos skyrimo arba neskyrimo įforminamas ir apie jį vietos projekto pareiškėjas ir VPS vykdytoja informuojami Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

VVG bendradarbiavimo projektų vertinimas

85. VVG bendradarbiavimo projektams atrankos vertinimas nėra atliekamas. VVG bendradarbiavimo projekto paraiškos, kuriai yra gautas VVG kolegialaus valdymo organo pritarimas, tinkamumo vertinimas atliekamas Agentūros Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

86. Atlikus VVG bendradarbiavimo projektų tinkamumo vertinimą, Agentūra Administravimo taisyklių nustatyta tvarka teikia VVG bendradarbiavimo projektus svarstyti Agentūros PAK. Sprendimas dėl paramos skyrimo VVG bendradarbiavimo projektui įgyvendinti turi būti priimtas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo paramos paraiškos priėmimo dienos (įskaitant paklausimus pareiškėjui). Apie priimtą sprendimą Agentūra informuoja Ministeriją per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

Agentūros metodinė pagalba VVG ir informacijos teikimas vietos projektų paraiškų vertinimo metu

87. Agentūra teikia šią metodinę pagalbą VPS vykdytojoms vietos projektų paraiškų vertinimo metu:

87.1. parengia vieningai visoms VPS vykdytojoms taikomą ir privalomą VPS įgyvendinimo procedūros aprašą, reikalingą vieningam vietos projektų administravimui užtikrinti;

87.2. parengia vieningai visoms VPS vykdytojoms taikomą ir privalomą vietos projektų atrankos vertinimo procedūros aprašą ir privalomus klausimynus;

87.3. kiekvienai VPS vykdytojai paskiria koordinuojantį darbuotoją, atsakingą už nuolatinės metodinės pagalbos teikimą vietos projektų vertinimo metu;

87.4. dalijasi gerąja projektų vertinimo patirtimi, susijusia su vietos projektų atrankos vertinimu;

87.5. skelbia atrankos kriterijų, įskaitant jų detalizavimą, sąvadą, vadovaudamasi atrankos kriterijų principais nurodytais VPS ir atrankos kriterijais nurodytais Paramos paraiškoje. Sąvadas skelbiamas Agentūros interneto tinklalapyje www.nma.lt;

87.6. VPS vykdytojos prašymu teikia informaciją apie viešuosiuose registruose esančią informaciją, reikalingą vietos projekto atrankai įvertinti, prie kurios turi prieigą. VPS vykdytoja, prašydama Agentūros pateikti viešuosiuose registruose esančią informaciją, nurodo, kokios informacijos reikia vietos projektų paraiškų atrankos vertinimui atlikti. Agentūra per 5 (penkis) darbo dienas nuo prašymo pateikti informaciją gavimo dienos pateikia VPS vykdytojai reikiamą informaciją;

87.7. savo iniciatyva, VVG tinklo prašymu arba VPS vykdytojų prašymu, jeigu to prašo ne mažiau kaip 1/3 VPS vykdytojų, organizuoja mokymus, susijusius su Kvietimo dokumentacijos rengimu, vietos projektų atrankos vertinimu ir pan.

VIII SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS

Projekto vykdymo sutarties sudarymas ir keitimas

88. Projekto vykdymo sutartis (toliau – Sutartis) – vietos projekto finansavimo sąlygas nustatantis dokumentas, sudaromas tarp dviejų šalių Agentūros ir paramos gavėjo. Sutartis nesudaroma mokymų ir veiklos projektų atvejais, kai nėra įsigyjamas ilgalaikis turtas ir netaikomas vietos projekto kontrolės laikotarpis, tokiu atveju vietos projekto paraiška laikoma Sutartimi. VVG bendradarbiavimo projektų atveju, projekto vykdymo sutartis sudaroma tarp dviejų šalių Agentūros ir paramos gavėjo (VVG).

89. Sutartis sudaroma ir keičiama vadovaujantis Administravimo taisyklių nuostatomis. Sutarties keitimai, susiję su projekto idėja, tikslais, tinkamumo sąlygomis, atrankos kriterijais ir įsipareigojimais, nustatytais VPS, Kvietime, Administravimo taisyklėse ir Taisyklėse nėra leidžiami.

90. Pasirašius Sutartį pareiškėjas tampa projekto vykdytoju, kai sutartis nesudaroma, vietos projekto vykdytoju tampama Agentūrai priėmus sprendimą skirti paramą. Projekto paraiška – neatsiejama Sutarties dalis.

Paramos gavėjų atliekamų pirkimų procedūros

91. Paramos gavėjai pirkimų procedūras atlieka vadovaujantis Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

92. Pirkimų atliekamų vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu tinkamumo vertinimas atliekamas dviem būdais:

92.1. išankstinis planuojamų viešųjų pirkimų dokumentų vertinimas. Išankstinio viešųjų pirkimų vertinimo tikslas – galimų pažeidimų ir klaidų parengtuose viešojo pirkimo

dokumentuose prevencija. Šį vertinimą atlieka Agentūros darbuotojai iki pirkimų vykdymo pradžios. Išankstinis viešųjų pirkimų vertinimas turi būti atliekamas (išskyrus bendrąsias vietos projektų išlaidas ir pirkimus, atliekamus naudojantis Centrinės viešųjų pirkimų informacinė sistema elektroninėmis priemonėmis – jiems išankstinis pirkimų vertinimas netaikomas), kai vietos projekto vykdytojas numato organizuoti viešuosius pirkimus, kurių numatoma vertė viršija 30 000 (trisdešimt tūkstančių) Eur (be PVM), tokiu atveju vietos projekto vykdytojas turi iki viešųjų pirkimų pradžios pateikti Agentūrai ir suderinti su ja šią informaciją:

92.1.1. pasirinktą viešojo pirkimo procedūrą ir motyvus dėl tokios procedūros pasirinkimo;

92.1.2. viešojo pirkimo skelbimo turinį (kai taikoma) ir pirkimo dokumentus;

92.2. įvykdytų viešųjų pirkimų vertinimas. Įvykdytų viešųjų pirkimų vertinimą atlieka Agentūra.

93. Pirkimų atliekamų pagal Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklės patvirtintas Lietuvos žemės ūkio ministro 2023 m. rugsėjo 29 d. įsakymą 3D-637 „Dėl projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“ vertinimą atlieka Agentūra.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

Mokėjimo prašymo teikimas, administravimas ir paramos išmokėjimo tvarka

94. Mokėjimo prašymai teikiami ir administruojami Agentūroje Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

95. Agentūra ir VVG konsultuoja projektų vykdytojus mokėjimo prašymų rengimo klausimais.

96. Mokėjimo prašymo ir galutinio mokėjimo prašymo formas rengia ir skelbia tinklalapyje www.nma.lt Agentūra.

97. Paramos lėšų išmokėjimo būdai ir jų taikymo tvarka numatyta Administravimo taisyklėse. Paramos projektams įgyvendinti lėšos išmokamos šiais būdais (toliau – paramos lėšų išmokėjimo būdai):

97.1. išlaidų kompensavimo;

97.2. išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu, kai avansas nėra Europos Komisijai tinkamos deklaruoti išlaidos. Išlaidų kompensavimo su avansu būdas gali būti taikomas visiems vietos projektų vykdytojams;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

97.3. sąskaitų apmokėjimo būdas.

98. Paramos lėšų išmokėjimo būdo, nurodyto Sutartyje arba pasirinkto vietos projekto paraiškoje (kai Sutartis nesudaroma), keitimo būdai numatyti Administravimo taisyklėse.

Projektų viešinimas

99. Įgyvendinamų ir įgyvendintų projektų viešinimas vykdomas dviem lygmenimis: VPS vykdytojos ir projekto vykdytojo.

100. VPS vykdytoja įgyvendinamų ir įgyvendintų vietos projektų viešinimą vykdo vadovaudamasi VPS įgyvendinamų taisyklių XVII skyriumi „VPS įgyvendinimo viešinimas ir VVG teritorijos gyventojų aktyvinimas“.

101. Paramos gavėjai projektų viešinimą atlieka pagal Suteiktos paramos iš EŽŪFKP lėšų pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginį planą viešinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 31 d. įsakymu

Nr. 3D-201 „Dėl Suteiktos paramos iš EŽŪFKP lėšų pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginį planą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės).

IX SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

102. Projektų įgyvendinimo priežiūrą vykdo Agentūra vadovaujantis Administravimo taisyklių nuostatomis. Esant poreikiui ir VVG gali inicijuoti vietos projektų patikras vietoje.

103. Projektų įgyvendinimo priežiūra (kontrolės laikotarpis) netaikomas VVG bendradarbiavimo, mokymų ir veiklos projektams, juose neįsigyjamas ilgalaikis turtas.

104. Jeigu projekto patikros metu nustatoma pažeidimų, Agentūra priima sprendimus, vadovaudamasi Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones taikymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. 3D-80 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų metodika).

X SKYRIUS PAŽEIDIMAI IR SANKCIJOS

105. VPS vykdytojos ir projektų vykdytojų įtariamus pažeidimus tiria ir už nustatytus pažeidimus sankcijas taiko Agentūra.

VPS vykdytojų pažeidimai, susiję su vietos projektų atranka, taikomos sankcijos

106. Jeigu Agentūra įtaria VPS vykdytojos pažeidimą, susijusį su vietos projektų atranka (kvietimu, vertinimu, tvirtinimu), ji inicijuoja VPS vykdytojos galimo pažeidimo tyrimą. Jeigu atlikusi VPS vykdytojos galimo pažeidimo tyrimą Agentūra nustato, kad pažeidimas buvo padarytas, taiko sankcijas.

107. VPS vykdytojai už pažeidimą, susijusį su vietos projektų atranka (kvietimu, vertinimu, tvirtinimu), gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos VPS administruoti neskyrimas arba sumažinimas, paramos VPS administruoti sustabdymas arba nutraukimas, VPS paramos sutarties nutraukimas ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos VPS administruoti, kitos poveikio priemonės.

108. Jeigu VPS vykdytojos veiksmais ir (arba) neveikimu pažeidžiamas Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas ir Taisyklių nuostatos, susijusios su pareiga nusišalinti, kai kyla viešųjų ir privačių interesų konfliktas, laikoma, kad VPS vykdytojos atstovas – darbuotojas arba VVG valdymo organo narys – supainiojo viešuosius ir privačius interesus ir veikė nesąžiningai, dėl to pažeidžiamas Reglamento (ES) Nr. 2021/1060 33 str. 3 d. b papunktis. Jeigu viešuosius ir privačius interesus supainiojęs VPS vykdytojos atstovas – darbuotojas arba VVG valdymo organo narys – buvo pateikęs VPS vykdytojai vietos projektą, dėl kurio kilo viešųjų ir privačių interesų konfliktas, dėl kurio nebuvo laiku pateiktas prašymas nusišalinti, už šį pažeidimą taikoma Reglamento (ES) Nr. 640/2014 35 str. 6 d. numatyta sankcija, t. y. laikoma, kad VPS vykdytojos atstovas – darbuotojas arba VVG valdymo organo narys – siekdamas gauti paramą vietos projektui įgyvendinti, pateikė neteisingą informaciją arba nuslėpė informaciją, turinčią reikšmės sprendimo suteikti paramą ir (arba) išmokėti paramos lėšas priėmimui arba tinkamai paramos paraiškos ir projekto kontrolei vykdyti, dėl to parama vietos projektui įgyvendinti neskiriama (jeigu dar nėra priimtas sprendimas dėl vietos projekto finansavimo) arba visa skirta parama

vietos projektui įgyvendinti susigražinama (jeigu buvo priimtas sprendimas dėl vietos projekto finansavimo), taip pat neskiriama EŽŪFKP parama dvejus kalendorinius metus nuo pažeidimo nustatymo dienos.

109. Kitos VPS vykdytojai taikomos sankcijos už VPS administravimą ir įgyvendinimą nustatytos VPS įgyvendinimo taisyklių XXII skyriuje „Sankcijos“.

Projektų vykdytojų pažeidimai, susiję su projektų įgyvendinimu, taikomos sankcijos

110. Jeigu Agentūra įtaria projekto vykdytojo pažeidimą, susijusį su projekto įgyvendinimu, ji Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka inicijuoja projekto vykdytojo galimo pažeidimo tyrimą.

111. Jeigu VPS vykdytoja įtaria vietos projekto vykdytojo pažeidimą, susijusį su vietos projekto įgyvendinimu, ji apie tai raštu privalo informuoti Agentūrą.

112. Jeigu atlikusi projekto vykdytojo galimo pažeidimo tyrimą Agentūra nustato, kad pažeidimas buvo padarytas, taiko sankcijas, nustatytas Sankcijų metodikoje.

XI SKYRIUS SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

113. Pareiškėjas arba projekto vykdytojas, nesutikdamas su VPS vykdytojos arba Agentūros priimtais sprendimais, veikimu arba neveikimu, susijusiais su projekto paraiškos atranka (vertinimu ir tvirtinimu), turi teisę juos apskųsti.

114. VPS vykdytojos darbuotojų veiksmus arba neveikimą vietos projekto pareiškėjas arba vietos projekto vykdytojas gali apskųsti VPS vadovui.

115. VPS vykdytojos, įskaitant vietos projektų atrankos komiteto sprendimus, veikimą arba neveikimą vietos projekto pareiškėjas arba vietos projekto vykdytojas gali apskųsti Agentūrai raštu (Agentūra pagal pareiškėjo skundą gali inicijuoti pakartotinį atrankos vertinimą, pateikdama VPS vykdytojai pastabas, arba atlikti atrankos vertinimą pati). VPS vykdytojos, įskaitant vietos projektų atrankos komiteto sprendimus, veikimą ar neveikimą, kuriuos Agentūra jau buvo nagrinėjusi ir priėmusi sprendimą, vietos projekto pareiškėjas arba vietos projekto vykdytojas gali apskųsti savo pasirinkimu administracinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

116. Pareiškėjas ir (arba) arba projekto vykdytojas, nesutinkantys su Agentūros ir (arba) Ministerijos priimtais sprendimais, veikimu arba neveikimu, susijusiais su projekto paraiškos administravimu, vertinimu, atranka ir mokėjimo prašymų administravimu, turi teisę juos apskųsti. Agentūros sprendimus, veikimą arba neveikimą pareiškėjas ir (arba) vietos projekto vykdytojas gali savo pasirinkimu apskųsti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka Agentūros vadovui arba Ministerijai, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka apygardos administraciniam teismui. Ministerijos sprendimus, veikimą ar neveikimą pareiškėjas ir (arba) vietos projekto vykdytojas gali apskųsti savo pasirinkimu žemės ūkio ministrui, ikiteisminei ginčų nagrinėjimo institucijai arba administraciniam teismui šiame punkte nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka.

117. VPS vykdytoja turi teisę apskųsti Agentūros sprendimus, veikimą arba neveikimą pagal VPS įgyvendinimo taisyklių XXIII skyrių „Skundų nagrinėjimas“.

XII SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMAS

118. Informaciją ir paaiškinimus pareiškėjams ir vietos projektų vykdytojams dėl vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo teikia VPS vykdytoja kvietimo teikti vietos projektus skelbime nurodytais adresais ir būdais.

119. Informaciją ir paaiškinimus VPS vykdytojoms dėl vietos projektų atrankos ir administravimo teikia Agentūra el. paštu info@nma.lt. Klausimo langelyje turi būti pateikiama aiški nuoroda į Taisyklės, klausiančiojo vardas ir pavardė arba atstovaujamo juridinio asmens pavadinimas.

120. Informaciją apie VPS vykdytojos vietos projektus (vietos projektų vertinimą, tvirtinimą, mokėjimų prašymų, įgyvendinimo ir metinių ataskaitų vertinimą) ir VPS priemonių likučius Agentūra pagal poreikį teikia VPS vykdytojais.

XIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

121. VPS vykdytojas ir projekto vykdytojas Administravimo taisyklėse numatyta tvarka privalo saugoti dokumentus, susijusius su vietos projektų administravimu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

122. Pasikeitus šioms Taisyklėms, nauji reikalavimai nuo jų įsigaliojimo dienos taikomi vienodai visiems projektų pareiškėjams ir projektų vykdytojams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

123. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos teisės aktų nuostatos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

Priedų pakeitimai:

1 priedas Pavyzdinė jungtinės veiklos sutarties forma (pagal įsakymą Nr. 3D-284)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

2 priedas kvietimo forma (pagal įsakymą Nr. 3D-284)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

3 priedas VP paraiskos forma (pagal įsakymą Nr. 3D-284)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

5 priedas Verslo planas VP (NVO) (pagal įsakymą Nr. 3D-2)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

7 priedas Savanoriski darbai (pagal įsakymą Nr. 3D-284)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

12 priedas VVG bendradarbiavimo jungtinės veiklos sutartis (pagal įsakymą Nr. 3D-2)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-2](#), 2024-01-02, paskelbta TAR 2024-01-02, i. k. 2024-00016

Dėl žemės ūkio ministro 2023 m. rugpjūčio 4 d. įsakymo Nr. 3D-528 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-284](#), 2024-04-10, paskelbta TAR 2024-04-10, i. k. 2024-06743

Dėl žemės ūkio ministro 2023 m. rugpjūčio 4 d. įsakymo Nr. 3D-528 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo